



АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ ДЕПОЗИТА

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 12-06-2013			
Орг.јед.	Број	П.глас.	Вредности
01	02-2324		

113

Број: 734-2/13

Датум: 11.06.2013.г.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Генерални секретар

Предмет: Подношење Извештаја о раду Агенције за осигурање депозита за 2012. годину

Поштовани,

Сагласно члану 24. Закона о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС“, бр. 61/05, 116/08 и 91/10), Агенција за осигурање депозита подноси Народној скупштини – Одбору за финансије, Извештај о раду за 2012. годину, који је усвојен од стране Управног одбора Агенције дана 07.06.2013. године, О.бр.ПС-28/13.

Напомињемо да смо Извештај о раду Агенције за осигурање депозита за 2012. годину доставили Одбору за финансије Народне Скупштине.

С поштовањем,

В.Д. ДИРЕКТОРА

Милорад Памбић



Национално биро за статистику Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2012. ГОДИНУ

Београд, мај 2013. године



С А Д Р Ж А Ј

Уводне напомене	4
I Финансирање пословања Агенције.....	4
II Остварени буџетски приходи из пословања Агенције у 2012. години	4
III Органи управљања и организација Агенције.....	6
IV Измене релевантних прописа	9
V Активности Агенције у току 2012. године по делатностима.....	11
1. Осигурање депозита	11
1.1 Усклађеност с међународним стандардима	13
1.2 Кретање и структура осигураних депозита код банака.....	16
1.3 Рочна структура депозита.....	18
1.4 Валутна структура депозита	19
1.5 Стање и кретање депозита по банкама	21
1.6 Депозити великих правних лица.....	22
1.7 Максимални потенцијални ризик Фонда за осигурање депозита.....	24
1.8 Обрачун и плаћање премије осигурања депозита	26
1.9 Средства Фонда за осигурање депозита	28
1.10 Улагања средстава Фонда за осигурање депозита	29
1.11 Ангажовање Фонда осигурања депозита за решавање проблематичних банака	30
1.12 Промене на средствима Фонда за осигурање депозита у 2012. години.....	33
1.13 Информативна кампања у вези с осигурањем депозита.....	34
1.14 Међународне активности у вези са обављањем делатности осигурања депозита ...	35
2. Заштита инвеститора	37
2.1 Успостављање Фонда за заштиту инвеститора.....	38
2.2 Пријем чланова Фонда за заштиту инвеститора	38
2.3 Допринос чланова Фонда за заштиту инвеститора	39
2.4 Средства Фонда за заштиту инвеститора.....	39
2.5 Потенцијална обавеза Фонда за заштиту инвеститора.....	40
2.6 Међународна сарадња	40
3. Управљање државним и друштвеним капиталом	42
3.1 Банке с државним капиталом	42
3.2 Спровођење Уговора акционара банака између Републике Србије и међународних финансијских институција.....	50
3.3 Програм мера за очување финансијске стабилности	51
4. Стечај и ликвидација банака и осталих финансијских организација.....	59
4.1 Стечај и ликвидација банака у 2012. години.....	59



4.2	Стечај и ликвидација друштава за осигурање у 2012. години.....	85
4.3	Штедно-кредитне задруге које су у надлежности Агенције.....	90
4.4	Улагање слободних новчаних средстава правних лица у стечају и ликвидацији	92
5.	Наплата потраживања	95
5.1	Наплата потраживања из процеса приватизације дужника.....	95
5.2	Наплата потраживања Републике Србије из стечајног поступка дужника.....	97
5.3	Наплата потраживања по основу тзв. <i>carve out</i> , од дужника приватизованих по раније важећим прописима о приватизацији и од јавних предузећа.....	98
5.4	Наплата потраживања на основу Програма мера за очување финансијске стабилности банака.....	100
6.	Стање и структура наплаћених потраживања од крајњих дужника у име и за рачун Републике Србије по основу обавеза које је преузела Република Србија према иностраним кредиторима у периоду од 2002. до 2012. године	106
6.1	Законски основ регулисања односа	106
6.2	Регулисање дуга у земљи	120
6.3	Косово и Метохија	128
6.4	Наплата потраживања у име и за рачун Републике Србије у периоду 2005-2012. године.....	131
6.5	Наплата потраживања по тзв. <i>carve out</i>	137
6.6	Судски поступци	137
7.	Управљање пројектима.....	141
7.1	Учешће Јединице за управљање пројектима у реализацији пројеката Агенције ...	141
7.2	Учешће Јединице за управљање пројектима у реализацији пројеката других институција.....	142
8.	Увођење интегрисаног система управљања.....	143
8.1	Примена стандарда ISO 9001 и ISO 27001 у јединственом систему (IMS).....	143
8.2	Имплементација система електронског управљања документима eDMS	143
8.3	Модернизација и обједињавање (интеграција) информационог система Агенције	144
8.4	Пројекат развоја нових и измена постојећих компјутерских програма.....	144



Уводне напомене

Закон о Агенцији за осигурање депозита („Службени гласник РС“, бр. 61/05, 116/08 и 91/10) утврдио је обавезу Агенције за осигурање депозита да најмање једном годишње подноси Извештај о свом раду Народној скупштини Републике Србије, Влади Републике Србије, Народној банци Србије и министарству надлежном за послове финансија.

У складу с одредбама поменутог закона, Годишњи финансијски извештај за 2012. годину и Извештај о обављеној ревизији финансијских извештаја Агенције за осигурање депозита са стањем на дан 31.12.2012. године, достављају се Влади и Народној банци Србије до 15.07.2013. године.

I Финансирање пословања Агенције

Средства Агенције за осигурање депозита (у даљем тексту: Агенција) чине средства Фонда за осигурање депозита и средства која Агенција користи за обављање осталих делатности из своје надлежности.

Фонд за осигурање депозита (у даљем тексту: Фонд) образује се од: премија за осигурање депозита које плаћају банке, прихода од улагања средстава Фонда, средстава остварених наплатом потраживања Агенције из стечајне масе банке по основу исплате осигураних износа депозита, од продаје банке за посебне намене, наплатом потраживања на име оснивачког капитала из стечајне или ликвидационе масе банке за посебне намене, средстава обезбеђених задуживањем, донација и средстава из буџета Републике Србије. Средства Фонда су наменски издвојена средства која се користе за исплату осигураних износа у случају стечаја банке и за плаћање административних трошкова који настају у вези с управљањем средствима Фонда.

Средства за обављање осталих делатности из своје надлежности Агенција обезбеђује из прихода које оствари својим пословањем, накнада у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање, из донација, буџета, задуживањем у земљи и иностранству и на други начин, у складу са законом.

Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину није било предвиђено финансирање Агенције у оквиру расхода Министарства финансија Републике Србије, те Агенција у 2012. години није користила средства буџета.

II Остварени буџетски приходи из пословања Агенције у 2012. години

У остваривању одређених делатности, Агенција реализоване новчане приливе трансферише Републици Србији и по том основу остварују се одређени буџетски приходи. Остварени буџетски приход из пословања Агенције у 2012. години је износио укупно 5,9 милијарди динара, и то:

	у милијардама динара
Основ	Остварено у 2012. години
Наплата потраживања*	4,3
Исплата РС као повериоца банака у стечају**	1,6
УКУПНО:	5,9



Напомене:

* У току 2012. године, у буџет Републике Србије пренете су 4,3 милијарде динара од наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије, а по основу уговора о намирењу потраживања, као и наплате потраживања од комитената у стечајном поступку, од комитената по основу откупа у потпуности резервисаних потраживања од банака код којих је покренут поступак продаје акција у државном власништву (тзв. *carve out*), као и од јавних предузећа и предузећа приватизованих по ранијим прописима по основу уговора о регулисању међусобних односа.

** Током 2012. године, Беобанка а.д. Београд у стечају, Инвестбанка а.д. Београд у стечају и ЈИК банка а.д. Београд у стечају исплатиле су буџету Републике Србије, као повериоцу првог, односно другог исплатног реда, укупно 1,6 милијарди динара.

Спољна ревизија финансијских извештаја Агенције за 2012. годину

Законом о рачуноводству и ревизији¹ прописана је обавеза правних лица да Агенцији за привредне регистре најкасније до 28. фебруара текуће године доставе редовне финансијске извештаје за претходну годину, као и да усвојене финансијске извештаје за претходну годину доставе до 30. септембра текуће године. Усвојен финансијски извештај је финансијски извештај за извештајну годину који се доставља после извршене ревизије тог извештаја и његовог усвајања од стране надлежног органа

Независни ревизор KPMG д.о.о. Београд извршио је ревизију финансијских извештаја Агенције, који се састоје од биланса стања на дан 31.12.2012. године, биланса успеха, извештаја о променама на капиталу и извештаја о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан, као и напомена које садрже преглед основних рачуноводствених политика и остала обелодањивања.

По мишљењу независног ревизора, финансијски извештаји Агенције „истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијско стање Агенције на дан 31. децембра 2012. године, пословни резултат и токове готовине за годину која се завршава на тај дан и састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији важећим у Републици Србији.“

Ревизија финансијских извештаја и правилности пословања за 2011. годину од стране Државне ревизорске институције

Државна ревизорска институција је дана 10.02.2012. године Агенцији доставила Закључак о спровођењу ревизије финансијских извештаја и правилности пословања Агенције за осигурање депозита за 2011. годину, као и Овлашћење за вршење ревизије. Закључком је било предвиђено да се ревизија спроведе у периоду 05.03-31.10.2012. године у просторијама Агенције.

Државна ревизорска институција је у наведеном периоду извршила ревизију финансијских извештаја Агенције за осигурање депозита за 2011. годину, и то: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о токовима готовине; 4) Извештај о променама на капиталу; 5) Напомене уз финансијске извештаје; 6) Статистички анекс; као и ревизију правилности пословања Агенције за осигурање депозита за 2011. годину.

Након спроведеног ревизијског поступка, Агенцији је дана 16.08.2012. године достављен Нацрт Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Агенције за осигурање депозита за 2011. годину, на који је Агенција уложила Приговор у складу са

¹ „Службени гласник РС“, бр. 46/06, 111/09 и 99/11.



Законом о Државној ревизорској институцији². После одржане расправе с представницима Државне ревизорске институције и достављања Предлога Извештаја, Агенција је дана 29.11.2012. године примила коначни Извештај Државне ревизорске институције о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Агенције за осигурање депозита за 2011. годину.

У ревизионом извештају Државна ревизорска институција је дала мишљење да, осим за ефекте који на финансијске извештаје имају питања наведена у тачкама 2-11. Основа за изражавање мишљења, финансијски извештаји Агенције за осигурање депозита за 2011. годину у сваком материјалном погледу дају истинит и објективан приказ финансијске позиције на дан 31.12.2011. године, њеног финансијског резултата и финансијских токова за годину завршену на тај датум у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања. Наведено је и да су „финансијски извештаји Агенције за 2011. годину у складу с прописима у Републици Србији, датим овлашћењима и планираном сврхом, осим за ефекте наведене у тачкама 1-11. Основа за изражавање мишљења, активности, трансакције и информације, које су приказане у наведеним финансијским извештајима“.

Агенција је у датом року од 45 дана Државној ревизорској институцији доставила Извештај о отклањању откривених неправилности или несврсисходности – одазивни извештај, којим је наведено и документовано да је Агенција предузела неопходне активности и донела потребна акта, чиме је поступила по свим препорукама Државне ревизорске институције.

III Органи управљања и организација Агенције

Агенција је у овој правној форми основана Законом о Агенцији за осигурање депозита (у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 26.07.2005. године. Даном ступања на снагу закона, Агенција је преузела сва права и обавезе Агенције за осигурање депозита, санацију, стечај и ликвидацију банака, која је основана и обављала законом утврђене делатности од 1990. године. Изменама и допунама Закона из 2008. и 2010. године одређен је делокруг послова које Агенција обавља, извори и начин коришћења средстава, утврђени су органи Агенције и њихов делокруг рада, утврђено је поступање са пословном тајном, као и обавеза извештавања надлежних органа.

Чланом 3. Закона утврђен је делокруг послова које Агенција обавља, а то су:

- обавезно осигурање депозита у складу са законом којим се уређује осигурање депозита;
- функција администратора банке у складу са законом којим се уређују стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање;
- обезбеђивање финансијске подршке банкама у складу са законом, и то: банци која купује целокупну или део имовине и преузима обавезе банке која је у поступку административног управљања, банци за посебне намене, односно банци која купује целокупну или део имовине и преузима обавезе банке за посебне намене;
- оснивање банке за посебне намене у складу са законом;
- функција стечајног или ликвидационог управника у банкама и друштвима за осигурање у складу са законом којим се уређује стечај и ликвидација банака и друштава за осигурање;
- учествовање у управљању банкама чији је акционар Република Србија и организовање и спровођење поступка продаје акција тих банака у складу са законом и другим прописима;
- организовање и спровођење поступка приватизације друштвеног, односно продаје државног капитала у друштвима за осигурање у складу са законом којим се уређује осигурање;
- спровођење наплате потраживања у име и за рачун Републике Србије у складу са законом и актима Владе;
- обављање других послова утврђених законом.

² „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10.



У току 2011. године донет је закон којим се уређује тржиште капитала, као и измене и допуне закона којим се уређује финансијски лизинг, којима је Агенција, поред наведених, у надлежност добила и следеће послове:

- обављање послова организатора Фонда за заштиту инвеститора – на основу члана 302. Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС“, бр. 31/11).
- обављање функције стечајног, односно ликвидационог управника даваоца лизинга, у складу са законом – на основу члана 13к Закона о финансијском лизингу („Службени гласник РС“, бр. 55/03, 61/05 и 31/11).

Сагласно Закону, органи Агенције су Управни одбор и директор. Управни одбор је за свој рад одговоран Влади. Управни одбор Агенције има седам чланова, укључујући и председника. Законом је прописано да су чланови Управног одбора по функцији коју обављају:

- министар надлежан за послове финансија,
- министар надлежан за послове привреде и
- вицегувернер Народне банке Србије задужен за послове контроле банака.

Остале чланове Управног одбора именује и разрешава Влада, и то:

- председника и једног члана - на предлог министарства надлежног за послове финансија;
- једног члана - на предлог Народне банке Србије;
- једног члана - на предлог репрезентативног удружења банака.

Састав Управног одбора почетком 2012. године чинили су: др Зоран Ћировић, председник Комисије за хартије од вредности, као председник Управног одбора; др Мирко Цветковић, председник Владе и министар финансија; Небојша Ћирић, министар економије и регионалног развоја; Мира Ерић Јовић, вицегувернер Народне банке Србије задужен за послове контроле банака; Драгана Павловић, руководилац Групе за порез на добит предузећа у Министарству финансија; Љубомир Илкић, брокерско-дилерско друштво „АБ Инвест“ а.д. Београд, и Емица Здравковић, Удружење банака Србије, као чланови Управног одбора. У наведеном саставу, Управни одбор је одржао 10 седница и донео 44 одлуке из делокруга пословања Агенције.

Након окончаних парламентарних избора и формирања новог састава Владе, Влада је дана 10.10.2012. године донела Решење о разрешењу председника и чланова Управног одбора Агенције 24 Број 119-6714/2012. Истог дана, Влада је донела Решење 24 Број 119-6854/2012, којим су у Управни одбор Агенције именовани:

1. за председника:
 - проф. др Ненад Вуњак, декан Економског факултета у Суботици;
2. за чланове:
 - мр Млађан Динкић, министар финансија и привреде;
 - др Коста Сандић, регионални менаџер у Комерцијалној банци а.д. Београд;
 - Жељко Јовић, заменик генералног директора Сектора за контролу пословања банака Народне банке Србије;
 - др Весна Матић, специјални саветник за пословање банака с правним лицима у земљи, Удружење банака Србије.

Након именовања, Управни одбор у новом саставу одржао је 2 седнице на којима је донео 15 одлука из делокруга пословања Агенције.

Законом је предвиђено да је орган Агенције, поред Управног одбора, и директор Агенције. Директора Агенције именује и разрешава Управни одбор, уз сагласност Владе, на период од пет година, с могућношћу поновног именовања. Директор за свој рад одговара Управном одбору.



Функцију директора Агенције у току 2012. године обављала је Лидија Перовић, коју је Управни одбор дана 29.12.2011. године именовao за вршиоца дужности директора Агенције до избора директора, а најдуже шест месеци. На одлуку о именовану вршиоца дужности директора Влада је дала своју сагласност решењем 24 број 119-10091/2011 од 29.12.2011. године.

Почетком јуна 2012. године спроведен је поступак избора директора јавним конкурсом, на који су се јавила четири кандидата, након чега је Управни одбор Агенције дана 26.06.2012. године, донео Одлуку о именовану Лидије Перовић за директора. Наведена одлука је достављена надлежном министарству ради упућивања Влади на сагласност. Тим поводом, Министарство финансија је упутило Агенцији обавештење да је Влади престао мандат, те да, у складу са Законом о Влади, не може постављати државне службенике на положај у органима државне управе, односно да може једино да именује или да сагласност на именоване вршиоца дужности директора. Министарство финансија је ради превазилажења настале ситуације предложило да Управни одбор Агенције именује вршиоца дужности директора Агенције до избора новог састава Владе. Поступајући по препоруци, Управни одбор Агенције је дана 11.07.2012. године, донео Одлуку о именовану Лидије Перовић за вршиоца дужности директора до избора новог састава Владе, а најдуже на шест месеци. На наведену одлуку Влада је дала сагласност 24 Број 119-4465/2012, дана 16.07.2012. године.

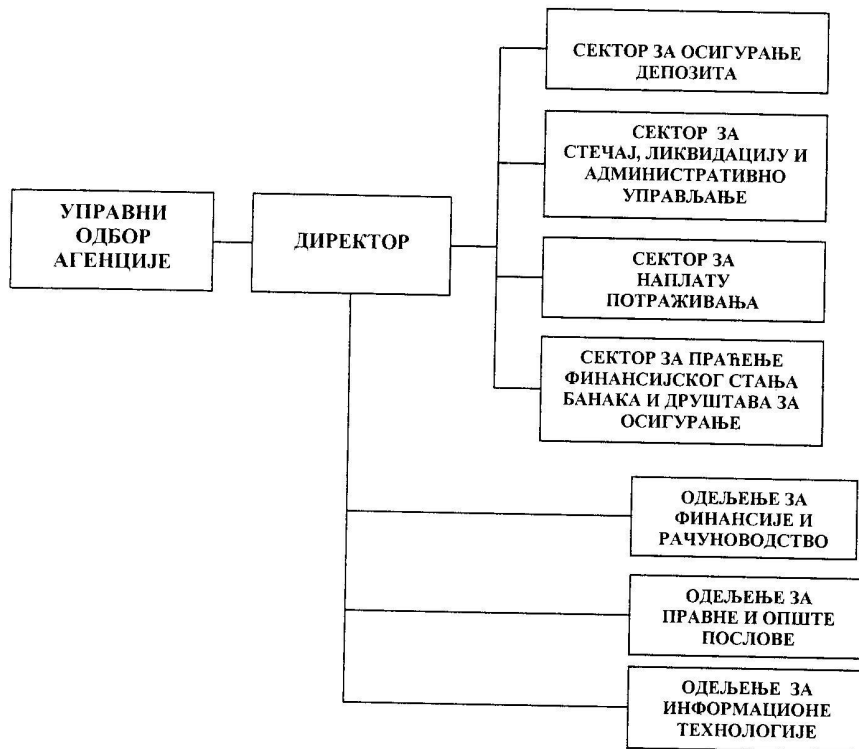
Управни одбор Агенције у новом сазиву, на седници одржаној дана 24.12.2012. године, донео је Одлуку о престанку дужности вршиоца дужности директора Лидији Перовић због истека рока на који је именована, на коју је Влада дала сагласност 24 Број: 119-9573/2012 дана 27.12.2012. године. Истовремено, Управни одбор донео је Одлуку о именовану Милорада Џамбића за вршиоца дужности директора Агенције до именованја директора, а најдуже на шест месеци. На наведену одлуку Влада је дала сагласност Решењем 24 Број 119-9574/2012 дана 27.12.2012. године.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, Агенција је у 2012. години обављала утврђене делатности подељена на следеће организационе делове:

- Сектор за осигурање депозита
- Сектор за стечај, ликвидацију и административно управљање
- Сектор за наплату потраживања
- Сектор за праћење финансијског стања банака и друштава за осигурање
- Одељење за финансијске и рачуноводствене послове
- Одељење за правне и опште послове
- Одељење за информационе технологије.



Шема унутрашње организације Агенције изгледа овако:



Сагласно Одлуци Владе о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање,³ којом је прописано да максималан број запослених у Агенцији не може бити већи од 25, Агенција је у току 2012. године обављала своје делатности с наведеним бројем запослених.

У оквиру Агенције, делатност је у току 2012. године обављала Јединица за управљање пројектима - *Project Management Unit*, која је вршила техничку и финансијску администрацију пројеката које финансирају донатори, како за потребе обављања делатности Агенције, тако и за друге организације и институције. У Јединици за управљање пројектима (PMU) било је ангажовано 5 лица по основу уговора о делу која су се финансирала из средстава донација. Последња донација (Швајцарска Конфедерација - SECO) истекла је 31.12.2012. године.

С обзиром на то да је изменама закона из 2010. и 2011. године проширен обим делатности Агенције, а да и даље постоји ограничење у погледу броја запослених, Агенција се у току 2012. године обратила министарству надлежном за послове финансија с молбом за повећање броја запослених, али до измене Одлуке Владе није дошло.

IV Измене релевантних прописа

Закон о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 102/12)

Законом, који је ступио на снагу 27.10.2012. године, успостављен је оквир на основу кога државни органи могу да реагују у изузетним и хитним случајевима који озбиљно прете да наруше финансијску стабилност Републике Србије. Законом се уређују услови, начин и поступак преузимања целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза банака у којима Република Србија, односно АП Војводина, има директно или индиректно контролно учешће,

³ „Службени гласник РС“, бр. 109/09.... 31/13.



укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем, у случају када би неспровођење преузимања представљало озбиљну претњу за стабилност финансијског система Републике Србије.

Тиме је омогућено да заинтересоване банке преузму имовину банака које су се сусреле с тешкоћама у пословању, уз преузимање обавеза тих банака, чиме се доприноси сигурности депонената банака. Након што се изврши преузимање имовине и обавеза, банка која има тешкоће у пословању неће више испуњавати услове за наставак пословања, што је разлог за одузимање дозволе за рад и покретање поступка стечаја који неће имати негативне последице по стабилност финансијског система и привреде Републике Србије.

Преузимање се врши на предлог министарства надлежног за послове финансија и само ако за то постоји позитивно мишљење Народне банке Србије. Преузимање се врши уговором о преузимању целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза закљученим између банке преносиоца и банке која преузима целокупну или део имовине и укупне или део обавеза – банка преузималац. Преузимање целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза банке за посебне намене и банке под административним управљањем врши се уговором о преузимању закљученим између Агенције, као преносиоца, и банке преузимаоца. Банци преузимаоцу може се пружити бесповратна финансијска подршка за преузимање, о чему се закључује уговор о давању бесповратне финансијске подршке између Агенције и банке преносиоца. Извор средстава финансијске подршке банци преузимаоцу су средства Агенције. Законом је предвиђено да ће Република Србија, уколико се за то укаже потреба, Агенцији надокнадити наведена средства. Примена закона је орочена до 31.12.2014. године.

Закон о буџету Републике Србије за 2013. годину („Службени гласник РС“, бр. 114/12)

Чланом 14. наведеног закона установљена је обавеза јавних предузећа, јавних агенција и других облика организовања чији је оснивач Република Србија, да најкасније до 30. новембра текуће буџетске године уплате у буџет Републике Србије део од најмање 50% добити по завршном рачуну за 2012. годину, према динамици коју одреди Министарство финансија и привреде. Законом о буџету Републике Србије за 2013. годину није предвиђено издвајање средстава за обављање послова Агенције.

Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 93/12)

Законом који је ступио на снагу 29.09.2012. године, одређена је највиша зарада у јавним агенцијама, организацијама на које се примењују прописи о јавним агенцијама, организацијама обавезног социјалног осигурања, јавним предузећима чији је оснивач Република Србија, аутономним покрајинама или јединицама локалне самоуправе, као и другим правним лицима у којима јавна средства чине више од половине укупних прихода. Разлог за доношење Закона био је тај што је анализом постојећег стања утврђено да су зараде у јавном сектору знатно веће од плата државних службеника и намештеника, те је ради обезбеђивања веће правичности, као и ради уштеда у јавном сектору, било потребно уредити максимални износ зараде. Законом је предвиђена обавеза исплатиоца зарада да министарству надлежном за послове финансија доставља извештаје о исплаћеним зарадама, као и обавезу уплате у буџет разлике средстава између укупног износа зарада запослених исплаћеног за месец који претходи месецу почетка примене Закона и укупног месечног износа зарада који се исплаћује у складу са Законом.

Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/12)

Нови Закон о јавним набавкама донет је у намери да уведе строжу контролу поступака јавних набавки и да спречи корупцију и сукоб интереса. Законом се уводе нови облици поступака – оквирни споразум и конкурентни дијалог. Такође се уводи појам централизованих јавних набавки. Примена новог Закона прописана је од 01.04.2013. године.



V Активности Агенције у току 2012. године по делатностима

1. Осигурање депозита

Основна делатност Агенције је осигурање депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица код банака. Услови и начин осигурања депозита, као и систем исплате осигураних депозита у случају одузимања дозволе за рад банци регулисан је Законом о осигурању депозита (у даљем тексту: Закон).⁴

Депозит је динарско или девизно новчано потраживање према банци које произлази из новчаног депозита, улога на штедњу, банкарског текућег рачуна или другог новчаног рачуна и на основу ког настаје законска или уговорна обавеза банке на повраћај средстава.

Осигурани износ је износ осигураног депозита до 50.000 евра по депоненту, који се утврђује након пребијања потраживања између депонента и банке и то:

- за динарске депозите – у динарској противвредности по званичном средњем курсу који важи на дан доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка,
- за девизне депозите који нису изражени у еврима – у противвредности валуте у којој су ти депозити изражени, по курсу евра према тој валути израчунатом на основу средњег званичног курса динара према еврима и средњег званичног курса динара према тој валути, који важи на дан доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка.

Законом је прописано да су све банке дужне да осигуравају депозите физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица. У том смислу, банке плаћају Агенцији премију осигурања депозита, на начин и у роковима које пропише Агенција. Агенција утврђује стопу тромесечне премије за наредну годину најкасније до 30.09. текуће године, на основу стања у банкарском и укупном финансијском систему Републике Србије, степена ризика којем је изложена и висине средстава Фонда за осигурање депозита, с тим што стопа тромесечне премије износи највише 0,1%, а обрачунава се и наплаћује на основу просечног стања осигураних депозита у банци у претходном кварталу.

Ради обезбеђења средстава за осигурање депозита, Агенција образује посебан фонд. Фонд за осигурање депозита образује се од: премија за осигурање депозита које плаћају банке, прихода од улагања средстава Фонда, средстава остварених наплатом потраживања Агенције из стечајне, односно ликвидационе масе банке по основу исплате осигураних износа, од продаје банке за посебне намене, средстава обезбеђених задуживањем, донација и средстава из буџета Републике Србије.

Закон прописује обавезу Агенције да новчана средства Фонда држи на посебном депозитном рачуну отвореном код Народне банке Србије. На основу одлуке Управног одбора, Агенција може улагати динарска средства Фонда у дужничке хартије од вредности које издаје Република Србија или Народна банка Србије. На основу одлуке Управног одбора Агенције и уговора закљученог између Агенције и Народне банке Србије, у своје име а за рачун Агенције, Народна банка Србије девизна средства Фонда улаже у стране хартије од вредности или их полаже као депозит код страних банака, у складу с политиком управљања девизним резервама. У том смислу, Управни одбор Агенције сваке године доноси Инвестициону политику управљања средствима Агенције – Фонда за осигурање депозита за текућу годину. Средства Фонда улажу се на начин којим се умањује ризик, одржава ликвидност Фонда и остварује одговарајући приход.

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 61/05, 116/08 и 91/10.



Средства Фонда користе се за исплату осигураних износа у случају стечаја или ликвидације банке, за плаћање административних трошкова у вези с исплатом тих износа и управљањем средствима Фонда, као и за повраћај позајмљених средстава употребљених за намене у вези с реализацијом функције осигурања депозита код банака. Изузетно, средства Фонда могу се, на основу акта Владе, користити за обезбеђивање финансијске подршке банци у складу са законом којим се уређују банке.

На дан доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка, Агенција утврђује висину осигураног износа по депоненту, и то на основу стања свих депозита тог депонента у банци, укључујући и припадајућу уговорену камату обрачунату до тог дана. Потраживање депонента по основу осигурања депозита према банци пребија се његовим укупним доспелим новчаним обавезама према тој банци, закључно с даном доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка над том банком, а осигурани износ тог депонента чини нето потраживање настало таквим пребијањем.

Агенција је дужна да преко средстава јавног информисања обавести депоненте о њиховим правима и обавезама, датуму започињања и месту исплате осигураних износа и да исплату осигураних износа почне у року од три дана од дана доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка. Исплату осигураног износа, у име и за рачун Агенције, спроводи банка коју је Агенција изабрала јавним тендером.

Депонент има право да од Агенције захтева исплату осигураног износа, а Агенција је дужна да обезбеди да му се осигурани износ исплати у року од 30 дана од дана подношења тог захтева. При том је депонент дужан да уз захтев за исплату приложи документ којим доказује основаност свог потраживања (уговор о новчаном депозиту, о штедном улогу, о банкарском текућем рачуну, штедна књижица, решење о наслеђивању и друго). Захтев се не може поднети после истека периода од три године од дана доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка над банком. За део депозита преко осигураног износа (изнад 50.000 евра), депонент подноси захтев за исплату дела депозита из стечајне, односно ликвидационе масе надлежном привредном суду који спроводи поступак стечаја, односно ликвидације банке.

За динарске депозите, Агенција исплаћује осигурани износ у динарима, а за девизне у еврима – по званичном курсу евра који важи на дан доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка. За девизне депозите који нису положени у еврима, осигурани износ се утврђује у противвредности валуте у којој су ти депозити изражени, по курсу евра према тој валути, израчунатом на основу средњег званичног курса динара према еврима и средњег званичног курса динара према тој валути, који важи на дан доношења решења надлежног суда о покретању стечајног, односно ликвидационог поступка.

Законом је предвиђено да Агенција доноси прописе. У том сислу Управни одбор Агенције је донео следеће прописе који се односе на осигурање депозита:

- Одлука о утврђивању стопе тромесечне премије за 2012. годину у износу од 0,1% („Службени гласник РС“, бр. 76/11);
- Одлука о утврђивању стопе тромесечне премије за 2013. годину у износу од 0,1% („Службени гласник РС“, бр. 120/12);
- Одлука о утврђивању садржаја обрасца Извештаја који банке достављају Агенцији и начина и рокова обрачуна и наплате премије осигурања депозита („Службени гласник РС“, бр. 1/11);



- Одлука о начину обрачуна и плаћања затезне камате на неблаговремено плаћене обавезе банака по основу премије осигурања депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица („Службени гласник РС“, бр. 6/09);
- Одлука о утврђивању начина и рокова обрачуна и наплате почетне премије осигурања депозита од 29.12.2008. године („Службени гласник РС“, бр. 06/09);
- Одлука о утврђивању садржине обрасца Извештаја који банке достављају Агенцији о висисни депозита великих правних лица („Службени гласник РС“, бр. 84/11);
- Одлука о усвајању инвестиционе политике управљања средствима Агенције – Фонда за осигурање депозита за 2011. годину од 25.02.2011. године и за 2012. годину од 27.02.2012. године;
- Одлука о доношењу Процедуре за избор банке исплатиоца од 30.01.2009. године и Одлука о изменама и допунама Процедуре за избор банке исплатиоца од 04.10.2011. године, Одлука о покретању поступка избора банке исплатиоца осигураних депозита од 01.07.2011. године и Одлука о утврђивању кратке листе за банку исплатиоца осигураних депозита од 04.10.2011. године;
- Одлука о усвајању Процедуре исплате осигураних депозита од 03.06.2010. године;
- Правилник о начину пружања и садржини информација о осигурању депозита које банке дају клијентима („Службени гласник РС“, бр. 84/11);
- Правилник о покрићу административних трошкова у вези с исплатом депозита и управљањем средствима Фонда за осигурање депозита, усвојен 26.06.2012. године;
- Закључак о усвајању Концепта за праћење и мерење ризика пословања банкарског сектора од 01.09.2010. године и Одлука о усвајању Методологије уз Концепт за праћење и мерење ризика пословања банкарског сектора од 04.10.2011. године;
- Одлука о одобрењу текста нацрта Уговора којим се регулишу међусобни односи Народне банке Србије и Агенције, као уговорних страна, а у вези с управљањем девизним средствима Агенције – Фонда за осигурање депозита од 14.12.2005. године;
- Меморандум о разумевању између Народне банке Србије и Агенције, који се односи на непосредну сарадњу и размену информација у вези с осигурањем депозита (акт VII - 1375/2006/ДД од 04.08.2006. године), као и Анекс Меморандума бр. 1271/09 и Г.бр. 6657 од 21.07.2009 године.

1.1 Усклађеност с међународним стандардима

1.1.1. Усклађеност с Базним принципима за делотворне системе осигурања депозита

Ради увођења референтних међународних стандарда делотворних система осигурања депозита, Међународно удружење институција осигурања депозита (IADI) и Базелски комитет за супервизију банака објавили су у јуну 2009. године Базне принципе за делотворне системе осигурања депозита (*Core Principles for Effective Deposit Insurance Systems*). Почетком 2011. године, ММФ и Светска банка званично су признали те принципе као стандарде за процену делотворности система осигурања депозита у оквиру Програма процене финансијског сектора (FSAP).

На основу извршене процене усклађености система осигурања депозита у Републици Србији и континуираног праћења те усаглашености с Базним принципима, на крају 2011. године



констатован је висок степен усклађености с основним стандардима за функционисање делотворних система осигурања депозита, а према следећем:

Преглед усклађености система осигурања депозита у Републици Србији са Базним принципима

Базни принцип	Степен усклађености	Образложење
БП 1 – Циљеви јавне политике	Усклађен (С)	Чл. 1, став 1 Закона о осигурању депозита
БП 2 – Ублажавање моралног хазарда	Усклађен (С)	-Ограничени обим и покриће осигурања (чл. 2. Закона о осигурању депозита); -Постоји могућност увођења премије засноване на ризику (чл. 9. Закона о осигурању депозита); -Овај принцип не подржава покриће укупних депозита банке чији се проблеми у пословању решавају уз образложење да се тако стимулише неадекватно процењивање степена ризика пословних активности
БП 3 – Мандат	Усклађен (С)	-Мандат – чл. 3. Закона о Агенцији; -Финансирање: чл. 13. и 14. Закона о Агенцији и чл. 14. и 15. (имајућу у виду чл. 4.) Закона о осигурању депозита
БП 4 – Овлашћења	Усклађен (С)	-Чл. 9. Закона о Агенцији и чл. 5. и 20а Закона о осигурању депозита; -Меморандум о разумевању са Народном банком Србије
БП 5 – Управљање	Усклађен (С)	-Чл. 16. Закона о Агенцији; -Статут Агенције; -ISO стандарди: 9001, 27001, DMS
БП 6 – Односи са другим учесницима у финансијској сигурносној мрежи	Усклађен (С)	-Меморандум о разумевању с Народном банком Србије; -Меморандум између Министарства финансија, Народне банке Србије и Агенције
БП 7 – Међународна питања	Не примењује се (N/A)	У Републици Србији не постоје филијале страних банака
БП 8 – Обавезно чланство	Усклађен (С)	Чл. 1. Закона о осигурању депозита
БП 9 – Покриће	Усклађен (С)	Чл. 2. Закона о осигурању депозита
БП 10 – Прелазак с опште гаранције на систем осигурања с ограниченим покрићем	Не примењује се (N/A)	У Републици Србији није постојала бланко гаранција (сматра се да бланко гаранција може бити само прелазно решење и да није делотворно покривати све депозите и све депоненте)
БП 11 – Финансирање	Усклађен (С)	-Чл. 7, 14. и 15. Закона о осигурању депозита; -Закон о буџету РС за 2012. годину; - Правилник о обрачуну и наплати ванредне премије осигурања; -Инвестициона политика у складу са правилима за управљање девизним резервама земље
БП 12 – Добра обавештеност јавности (јавна свест)	Усклађен (С)	-Регулатива о информисању депонената; -2 испитивања јавног мњења (2009. и 2010. година); -На основу Правилника о начину пружања и садржини информација о осигурању депозита које банке дају клијентима, Агенција дистрибуира информативне брошуре које су банке дужне да уручују клијентима
БП 13 – Правна заштита	Усклађен (С)	-Чл. 22. Закона о Агенцији; -Статут Агенције
БП 14 – Поступање са странама које су одговорне за пропаст банке	Усклађен (С)	-Чл. 11. Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање; -Закон о банкама; -Прописи којима се регулишу поступци за утврђивање одговорности и њихова примена у конкретним ситуацијама



БП 15 – Рано откривање и благовремено интервенисање и решавање	Углавном усклађен (LC)	-Меморандум с Народном банком Србије; -Трипартитни меморандум између Министарства финансија, Народне банке Србије и Агенције; -Концепт за праћење и мерење ризика
БП 16 – Процеси ефективног решавања	Углавном усклађен (LC)	Стечај и ликвидација, трансакције куповине и преузимања, банка за посебне намене (доношење Закона о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система РС може се сматрати активношћу у складу с овим принципом)
БП 17 – Исплата депонената	Усклађен (C)	-Преузимање обавеза по основу депозита (средства и база података) од стране друге банке и обезбеђење услова за почетак исплате депонетима у року од 3 дана; -Процедура за исплату осигураних депозита; -Софтвер за исплату осигураних депозита
БП 18 – Наплата	Усклађен (C)	-Чл. 18. Закона о осигурању депозита и чл. 16. Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, с тим што то не важи у случајевима где се примењује Закон о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система РС. За те случајеве поставља се питање усаглашености с овим принципом

1.1.2 Хармонизација с Директивом Европске Уније

Основни елементи на основу којих се прати усклађеност система осигурања депозита у Србији с Директивом ЕУ о системима осигурања депозита 94/19/ЕС (у даљем тексту: Директива) су:

- покриће,
- период исплате осигураних износа депозита,
- циљани износ величине Фонда за осигурање депозита и
- модел обрачуна и наплате премије осигурања заснован на ризику.

Имајући у виду да се у ЕУ очекује усвајање измена Директиве (најављено за март 2013. године), с чијом би се применом почело у 2014. години, истиче се да су питања о којима се највише расправљало била: висина рација покривености Фонда (решење да се циљани износ средстава у Фонду утврди на нивоу од 1,5% од депозита који се осигуравају) и избор модела обрачуна и наплате премије који би се заснивао на мерењу ризика пословања појединачне банке. Такође, препорука је да се, ради рационализовања поступка исплате и скраћења потребног времена за то, нето принцип у исплати осигураног износа (умањење износа који се на име осигурања депозита исплаћује за укупне или доспеле обавезе тог депонента према банци) замени бруто принципом (исплата депозита до осигураног износа без умањења за обавезе депонента према банци).

Основни критеријуми по којима је систем у Републици Србији неусаглашен с Директивом су:

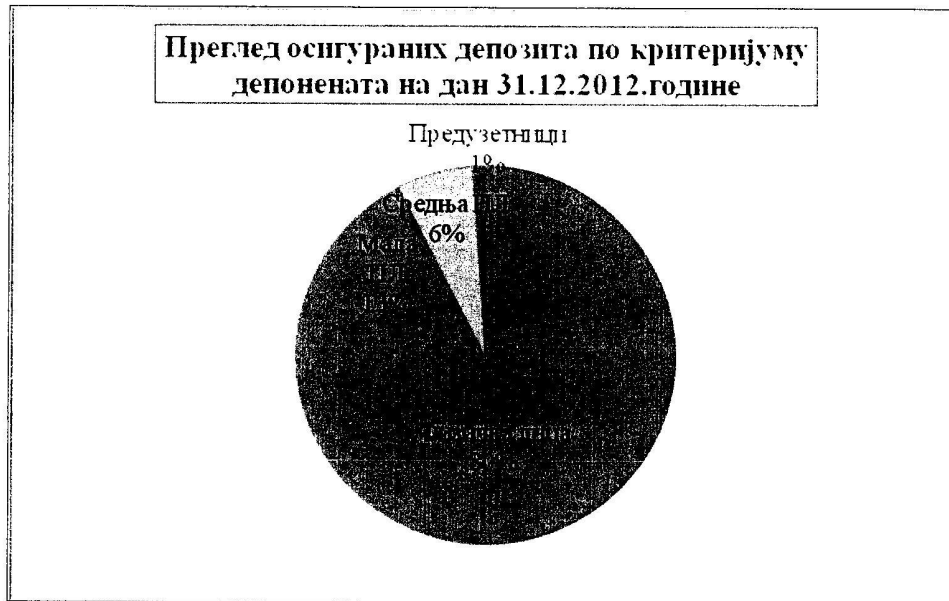
- висина осигураног износа јер је у земљама ЕУ од 01.01.2011. године минимални износ покрића одређен на нивоу од 100.000 евра по депоненту у банци;
- укључивање у систем привредних субјеката који имају статус великих правних лица (осим финансијских институција, осигуравајућих друштава, пензионих фондова и државних органа и институција, као и органа локалне управе);
- прописани период у којем је обавезно извршити исплату осигураног износа депоненту (по Директиви, то је 20 радних дана од дана наступања осигураног случаја, уз могућност продужења тог рока за још 10 радних дана).



1.2 Кретање и структура осигураних депозита код банака

Укупни депозити физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица у Републици Србији, односно укупни депозити укључени у систем осигурања депозита, на дан 31.12.2012. године износили су 1.265,28 милијарди динара или **11,12 милијарди евра**, а осигурани депозити⁵ 1.259,44 милијарди динара или 11,07 милијарди евра.

Структура учешћа депонената чији су депозити код банака заштићени кроз систем осигурања депозита на дан 31.12.2011. године представљен је наредним графиконом:



Годишњи раст укупних депозита физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица у Републици Србији у 2012. години износио је 5,6%. При том се напомиње да је у односу на 31.12.2011. године средњи курс евра порастао за 8,67%, а америчког долара за 6,57%.

Р. бр.	Категорија депонената	Укупни депозити у милијардама		Учешће у укупним депозитима на дан (%)		Раст у односу на 31.12.2011. године %	Укупни осигурани депозити у милијардама ⁶	
		динара	евра	31.12.2011.	31.12.2012.		динара	евра
1.	Физичка лица	1.009,27	8,87	78,98	79,77	6,61	1.004,66	8,83
2.	Предузетници	14,43	0,13	1,23	1,14	0,01	14,42	0,13
3.	Мала правна лица	159,17	1,40	13,41	12,58	-0,71	158,70	1,39
4.	Средња правна лица	82,41	0,72	6,38	6,51	7,46	81,66	0,72
	У К У П Н О:	1.265,28	11,12	100,00	100,00	5,60	1.259,44	11,07⁷

⁵ Чине 99,54% укупних депозита који се укључују у систем осигурања.

⁶ Представљају износ депозита на који се обрачунава премија осигурања, односно депозите физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица (што је утврђено на законом прописани начин).

⁷ Износе 99,54% укупних депозита.

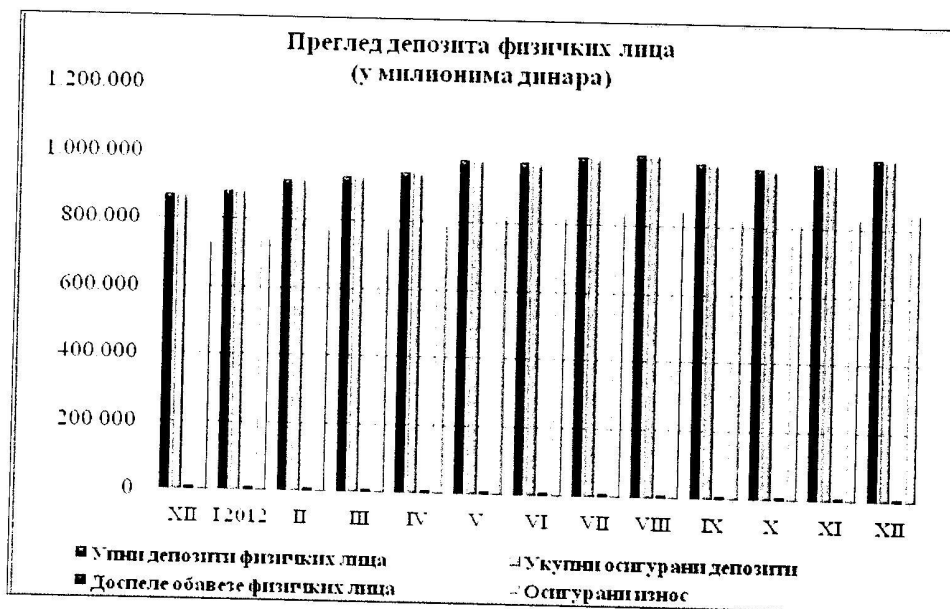


Кретање укупних депозита који подлежу осигурању (депозити физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица), осигураних депозита, доспелих обавеза депонената и осигураних износа депозита у 2012. години представља се графички:



1.2.1 Кретање осигураних депозита физичких лица

У периоду јануар - децембар 2012. године, графички приказ кретања референтних величина за депозите физичких лица био би следећи:





1.3 Рочна структура депозита

На крају 2012. године, у рочној структури депозита највеће учешће имали су краткорочни депозити и депозити по виђењу на које се односи 84,47% укупних депозита.

Р. бр.	Рочна структура депозита	Физичка лица	Предузетници	Мала правна лица	Средња правна лица	Укупни депозити
1.)	2.)	3.)	4.)	5.)	6.)	7.=3.+4.+5.+6.
1.	а) Депозити по виђењу					
	Износ у милијардама динара	252,15	13,11	88,76	39,19	393,21
	Износ у милијардама евра	2,22	0,12	0,78	0,34	3,46
	Учешће у укупном износу (%)	24,98	90,85	55,77	47,56	31,08
2.	б) Краткорочни депозити					
	Износ у милијардама динара	571,13	1,28	63,61	39,56	675,58
	Износ у милијардама евра	5,02	0,01	0,56	0,35	5,94
	Учешће у укупном износу (%)	56,59	8,86	39,96	48,01	53,39
3.	в) Дугорочни депозити					
	Износ у милијардама динара	185,99	0,04	6,80	3,66	196,49
	Износ у милијардама евра	1,63	0,00	0,06	0,03	1,72
	Учешће у укупном износу (%)	18,43	0,29	4,27	4,43	15,53
4.	г) УКУПНО (а+б+в)					
	Износ у милијардама динара	1.009,27	14,43	159,17	82,41	1.265,28
	Износ у милијарма евра	8,87	0,13	1,40	0,72	11,12
	Учешће у укупном износу (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

1.3.1 Рочна структура депозита физичких лица

Код депозита физичких лица, просечна рочна структура била је следећа:

- **депозити по виђењу** просечно су износили 381,91 милијарди динара а они су просечно учествовали у укупном износу ових депозита⁸ са 31,45%). Стање депозита по виђењу било је испод годишњег просека⁹ у континуитету до месеца априла, да би на дан 31.12.2012. године износило 393,21 милијарди динара с учешћем од 31,08%.
- **краткорочни депозити** у просеку су месечно износили 613,57 милијарди динара или 50,54%, а њихов износ је био већи од просека у периодима мај – децембар. На крају године, достигли су износ од 675,58 милијарди динара и учешће од 53,39%.

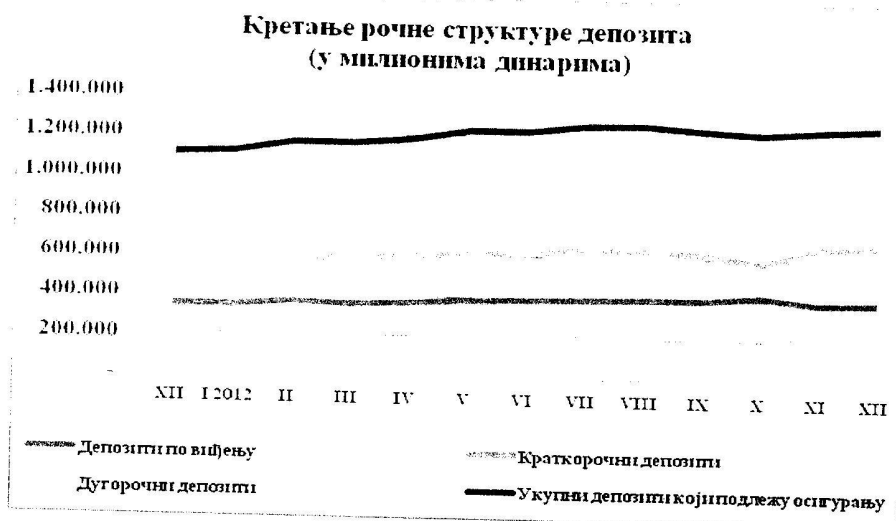
⁸Код укупних депозита физичких лица, на дан 31.12.2004. године депозити по виђењу су учествовали с 59,5%, краткорочни депозити с 32,3% а дугорочни депозити с 8,2% у укупним депозитима. На дан 31.12.2005. године, рочна структура је била следећа: депозити по виђењу 51,3%, краткорочни депозити 35,9% и дугорочни депозити 12,8%. Стање на дан 31.12.2006. године било је: депозити по виђењу су учествовали с 44,7%, краткорочни депозити с 39,6%, а дугорочни депозити с 15,7% у укупним депозитима. Просеча рочна структура на дан 31.12.2007. године изгледала је: депозити по виђењу 41,9%; краткорочни депозити 43,5% и дугорочни депозити 14,6%, на дан 31.12.2008. године: депозити по виђењу 35,6%, краткорочни депозити 51,5% и дугорочни депозити 12,9%. На дан 31.12.2009. године просечна рочна структура депозита физичких лица била је: депозити по виђењу 29%, краткорочни депозити 61,6% и дугорочни депозити 12,9%. На крају 2010. године изгледала је овако: депозити по виђењу 28,41%, краткорочни депозити 61,84% и дугорочни депозити 9,75%. На дан 31.12.2011. године рочна структура депозита била је: депозити по виђењу 31,23, краткорочни депозити 49,52 и дугорочни депозити 19,35%.

⁹ Просечно стање укупних депозита физичких лица у 2008. години износи 473,6 милијарди динара, у 2009. години 536 милијарди динара, у 2010. години 777,9 милијарди динара, у 2011. години 816,97 милијарди динара, а у 2012. години 1.213,93 милијарде динара.



- **дугорочни депозити** просечно су износили 218,46 милијарди динара или 18% укупних депозита (у периоду мај - октобар били су већи од просечног стања), док је стање на дан 31.12.2012. године износило 196,49 милијарди динара или 15,53%.
У поређењу с 2011. годином, евидентно је да је крајем године дошло до смањења учешћа дугорочних депозита, као и да је расло учешће краткорочних депозита.

Следи графички приказ кретања депозита физичких лица у 2012. години по категоријама рочности:



1.4 Валутна структура депозита

На дан 31.12.2012. године у валутној структури депозита највеће учешће имају девизни депозити на које се односи 82,24% укупних депозита (за 1,77% више него 31.12.2011. године). Девизни депозити физичких лица чине 93,36%¹⁰ укупних депозита физичких лица.

Р.бр	Валутна структура депозита	Физичка лица	Предузетници	Мала правна лица	Средња правна лица	Укупни депозити
1.	а) Динарски депозити					
	Износ у милијардама динара	66,98	12,55	101,50	43,71	224,74
	Износ у милијардама евра	0,59	0,11	0,89	0,38	1,97
	Учешће у укупном износу (%)	6,64	86,96	63,77	53,04	17,76
2.	б) Девизни депозити					
	Износ у милијардама динара	942,29	1,88	57,67	38,70	1.040,54
	Износ у милијардама евра	8,28	0,02	0,51	0,34	9,15
	Учешће у укупном износу (%)	93,36	13,04	36,23	46,96	82,24
3.	в) УКУПНО (а+б)					
	Износ у милијардама динара	1.009,27	14,43	159,17	82,41	1.265,28
	Износ у милијардама евра	8,87	0,13	1,40	0,72	11,12
	Учешће у укупном износу (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

¹⁰ На дан 31.12.2011. године, девизни депозити учествовали су у укупним депозитима физичких лица с 92,15%, а на дан 31.12.2010. године с 93,65%. Даље, на дан 31.12.2009. године износили су 91,80%, а на дан 31.12.2008. године 90%. Даље, на дан 31.12.2007. године, њихово учешће је било 89,7% у укупним депозитима и 91,3% у осигураним депозитима, што је нешто изнад учешћа на дан 31.12.2006. године. Девизни депозити на дан 31.12.2010. године: девизни депозити физичких лица 7,67 милијарди евра а динарски 0,65 милијарди евра. Стање девизних депозита физичких лица на дан 31.12.2009. године износило је 6,1 милијарду евра, а динарских 0,5 милијарди евра.



Графички представљено кретање валутне структуре осигураних депозита у 2012. години изгледа овако:



С аспекта валутне структуре, смањено је учешће динарских депозита, те су исти на дан 31.12.2012. године представљали 17,76% укупних депозита (1,77% мање у односу на крај 2011. године¹¹). При том је учешће девизних депозита у валутној структури депозита физичких лица¹² повећано на око 93,36% (више за 1,21%).

Највеће учешће динарских депозита имале су: Поштанска штедионица а.д. Београд (44,00%), Универзал банка а.д. Београд (33,02%) и Развојна банка Војводине а.д. Нови Сад (32,71%), а најмање Московска банка а.д. Београд (3,11%), Findomestic банка а.д. Београд (6,02%), Eurobank а.д. Београд (6,60%), АИК банка а.д. Ниш (7,17%) и Alpha банка а.д. Београд (9,27%).

¹¹ На дан 31.12.2011. године динарски депозити су учествовали с 19,53%, што је било за 2,26% више него на крају претходне године. Даље, на дан 31.12.2010. године учешће динарских депозита било је 17,27%, што је за 3,73% мање у односу на крај 2009. године.

¹² На дан 31.12.2007. године девизни депозити у оквиру депозита физичких лица износили су 89,7% у укупним депозитима и 91,3% у осигураним депозитима, што је било нешто изнад учешћа на дан 31.12.2006. године. Њихово учешће на дан 31.12.2008. године повећано је на 90%. Девизни депозити на дан 31.12.2009. године у оквиру укупних депозита физичких лица износе 6,1 милијарду евра, а депозити у динарима 0,5 милијарди евра (процентуално учешће девизних депозита било је 91,80%, а учешће динарских депозита 8,20%). На дан 31.12.2010. године, девизни депозити физичких лица износили су 7,16 милијарди евра (93,65%), а динарски депозити 0,48 милијарди евра (6,35%). На крају 2011. године, девизни депозити физичких лица износили су 7,67 милијарди евра (92,15%) а динарски 0,65 милијарди евра (7,85%).



1.5 Стање и кретање депозита по банкама

Највеће укупне депозите који су предмет осигурања депозита на дан 31.12.2012. године имале су следеће банке:

у милијардама

Р. бр.	Банка	Укупни депозити физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица			Депозити физичких лица		
		динара	евра	Учешће (%) ¹³	динара	евра	Учешће (%) ¹⁴
1.	Банка Intesa а.д. Београд	198,35	1,74	15,68	151,40	1,33	15,00
2.	Комерцијална банка а.д. Београд	187,33	1,65	14,81	161,80	1,42	16,03
3.	Raiffeisenbank а.д. Београд	89,53	0,79	7,07	72,46	0,64	7,18
4.	Eurobank а.д. Београд	81,78	0,72	6,46	74,65	0,66	7,40
5.	АИК банка а.д. Ниш	81,10	0,71	6,41	73,83	0,65	7,32
	УКУПНО:	638,09	5,61	50,43	534,14	4,70	52,93

На 5 највећих банака односило се 50,43% укупних депозита (0,69% мање него 31.12.2011. године). Још 16 банака¹⁵ учествовало је појединачно преко 1% у укупним депозитима који се укључују у систем осигурања депозита, а заједно с 5 највећих банака по овом критеријуму располагало је с укупно 95,11% депозита физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица (1,90% мање него на крају претходне године). На преосталих 11 банака односило се укупно 4,89% укупних депозита који се осигуравају.

Када се посматрају депозити физичких лица, на првих 5 банака односило се 52,93% учешћа у укупним депозитима физичких лица (готово исто као и крајем претходне године). Још 13 банака учествовало је појединачно преко 1% у депозитима физичких лица, односно заједно 40,13%. То су: Alpha банка а.д. Београд (5,48%); Војвођанска банка а.д. Нови Сад (5,23%); Societe Generale банка а.д. Београд (5,15%); Нуро Alpe Adria а.д. Београд (4,66%); Банка Поштанска штедионица а.д. Београд (4,54%); Unicredit банка а.д. Београд (3,53%); Erste банка а.д. Нови Сад (2,44%); ProCredit bank а.д. Београд (2,16%); Pireaus банка а.д. Београд (1,87%); NLB банка а.д. Београд (1,43%) и Credit Agricole bank а.д. Нови Сад (1,52%); Sberbank а.д. Београд и Привредна банка а.д. Београд (1,06%). Тиме је 18 банака учествовало у укупним депозитима физичких лица с 93,06%¹⁶, док се на 14 банака односило 6,94% ових депозита.

У односу на 31.12.2011. године, депозити физичких лица су највише расли код Московске банке а.д. Београд (101,13%), Findomestic банке а.д. Београд (83,55%), Sberbank а.д. Београд (49,51%), Opportunity банке а.д. Нови Сад (37,76%), Piraеus банке а.д. Београд (33,54%) и Marfin банке а.д. Београд (33,00%). Пад депозита физичких лица забележиле су 2 банке: Развојна банка Војводине а.д. Нови Сад (30,70%) и Универзал банка а.д. Београд (10,11%). По критеријуму апсолутних износа, највећи раст је забележен код Intesa банке а.д. Београд (139,50 милиона евра), док су у апсолутном износу највише смањени код Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (23,98 милиона евра).

¹³ Податак се односи на учешће у укупном износу депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица у банкарском сектору.

¹⁴ Податак се односи на учешће у укупном износу депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица у банкарском сектору.

¹⁵ То су: Societe Generale банка а.д. Београд (5,19%), Војвођанска банка а.д. Нови Сад (5,17%), Alpha банка а.д. Београд и Unicredit банка а.д. Београд (4,70%), Нуро Alpe Adria а.д. Београд (4,56%), Поштанска штедионица а.д. Београд (4,07%), Erste банка а.д. Нови Сад (2,76%), ProCredit bank а.д. Београд (2,40%), Pireaus банка а.д. Београд (2,13%), Credit Agricole банка а.д. Нови Сад (1,73%), NLB банка а.д. Београд (1,54%), Sberbank а.д. Београд (1,40%), Привредна банка а.д. Београд (1,25%), Универзал банка а.д. Београд (1,05%), КВС банка а.д. Београд (1,04%) и ОТР банка а.д. Нови Сад (1,01%), које заједно учествују с 44,68% у укупним депозитима који се осигуравају.

¹⁶ То је за 1,35% више него 31.12.2011. године.



Код укупних депозита који се укључују у систем осигурања у односу на 31.12.2011. године, највећу стопу раста имале су Московска банка а.д. Београд (128,06%), Findomestic банка а.д. Београд (65,47%), Piraeus банка а.д. Београд (63,05%), Opportunity банка а.д. Нови Сад (39,19%), Margin банка а.д. Београд (38,36%), Српска банка а.д. Београд (33,53%) и Sberbank а.д. Београд (30,73%). Пад депозита забележен је код 5 банака, односно код: Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (34,35%), Универзал банке а.д. Београд (18,85%), Cреду банке а.д. Крагујевац (1,86%), Raiffeisenbank а.д. Београд (1,40%) и АИК банке а.д. Ниш (0,28%). По критеријуму апсолутних износа највећи раст забележен је код Комерцијалне банке а.д. Београд (128,25 милиона евра), док су у апсолутном износу највише смањени код Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (44,72 милиона евра).

Агенција на дневној основи прати нето прилив/ одлив девизних депозита физичких лица на нивоу банкарског сектора у целини и банака појединачно. Дневне промене нето стања девизних депозита физичких лица у банкарском сектору у целини у 2012. години приказују се наредним графиком:



1.6 Депозити великих правних лица

Одлуком о утврђивању садржине обрасца који банке достављају Агенцији о висини депозита великих правних лица утврђена је обавеза месечног извештавања банака о стању депозита депонената који се према критеријумима из Закона о рачуноводству и ревизији сматрају великим правним лицима, укупно и по појединим категоријама великих правних лица. На дан 31.12.2012. године, депозити великих правних лица код банака износили су:

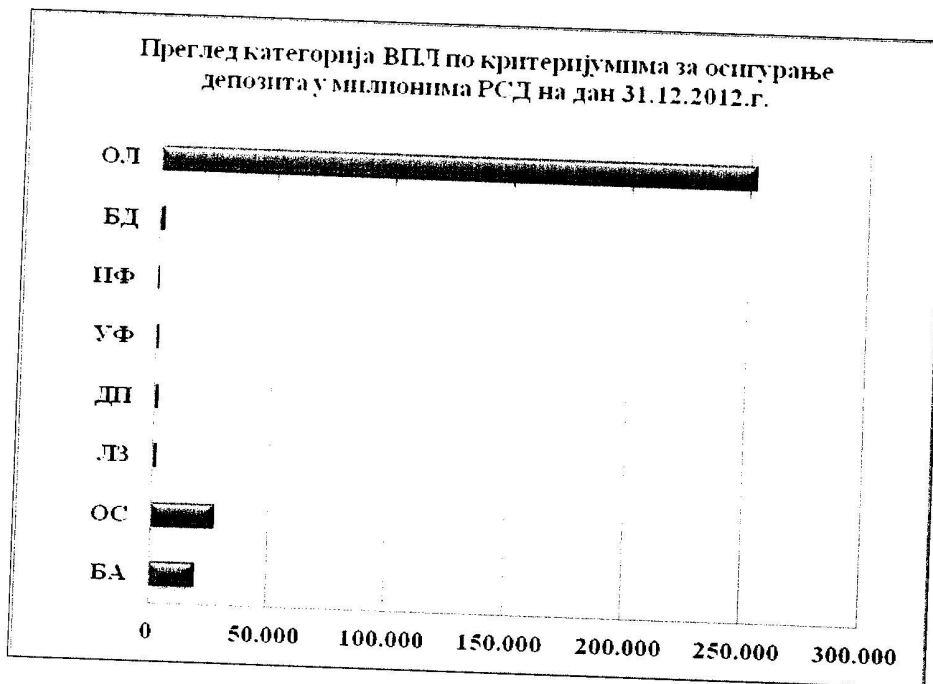
Р. бр.	Категорија депонента	Износ у динарима	Износ у еврима	у милионима
				Учешће у укупним депозитима великих правних лица (%)
1.	Банке и друге финансијске организације	19.476,09	171,27	6,02
2.	Друштва за осигурање	31.464,01	276,68	9,73
3.	Берзе и брокерско-дилерска друштва	2.389,96	21,02	0,74
4.	Инвестициони фондови и друштва за управљање инвестиционим фондовима	989,85	8,70	0,31
5.	Добровољни пензијски фондови	2.230,76	19,62	0,69
6.	Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима	1.598,82	14,06	0,49
7.	Даваоци финансијског лизинга	6.779,19	59,61	2,10
8.	Остала велика правна лица	258.552,43	2.273,62	79,92
УКУПНО:		323.481,11	2.844,58	100,00



У односу на 31.12.2011. године, на основу извештаја банака, депозити великих правних лица били су мањи за 14,75% или за 492,12 милиона евра.

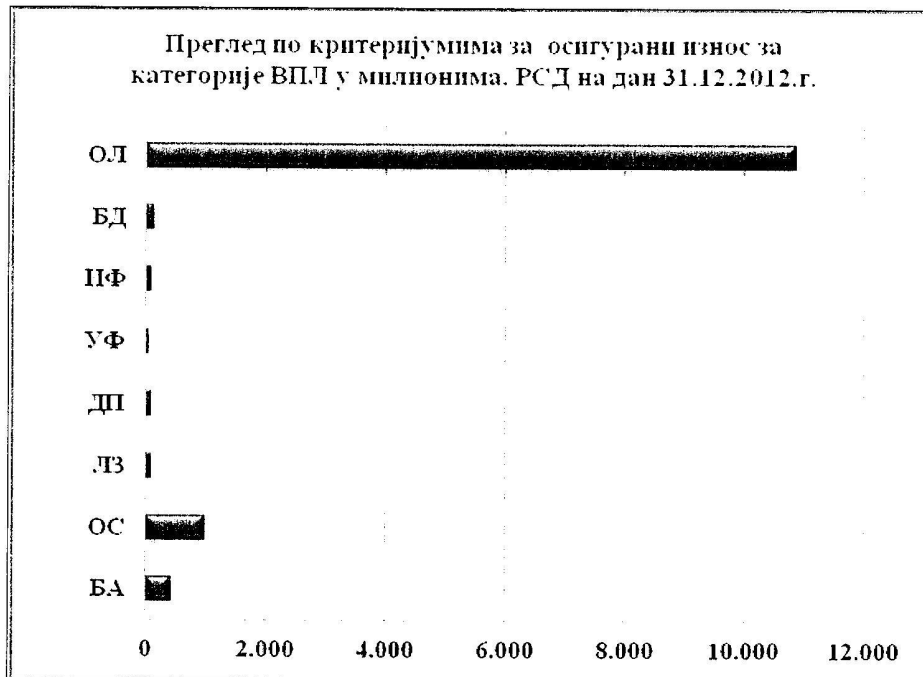
Законом о осигурању депозита предвиђена је могућност да у ситуацијама од значаја за одржавање стабилности финансијског система Влада може, на предлог министарства надлежног за послове финансија, Народне банке Србије или Агенције, а уз претходно прибављено мишљење остале две наведене институције, одлучити да у одређеном временском периоду обезбеди већи степен заштите депонената. С тим у вези, проширио би се круг депонената чији се депозити сматрају осигураним и/ или повећао осигурани износ. Такође, Законом о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система РС уређен је начин деловања у ситуацијама када банке с директним или индиректним контролним учешћем Републике Србије и АП Војводине (укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем) имају поремећаје у пословању и створена је могућност да друга банка преузме депозите ширег круга депонената у односу на осигуране и у износима већим од осигураног.

Када би се на депозите великих правних лица применила правила из члана 2. Закона о осигурању депозита, стање депозита (изузимајући депозите повезаних лица, депозите који гласе на шифру или доносиоца и депозите који произлазе из активности прања новца или финансирања тероризма) по категоријама великих правних лица на дан 31.12.2012. године могло би се представити наредним графиком:



Када би се право на осигурани износ депозита до 50.000 евра проширило и на депозите великих правних лица, обавеза би на дан 31.12.2012. године износила 1,57 милијади динара или 13,78 милиона евра.

Наредним графиком представља се структура депонената – великих правних лица према критеријумима за висину и начин утврђивања осигураног износа депозита важећим за депоненте чији су депозити укључени у систем осигурања депозита:



1.7 Максимални потенцијални ризик Фонда за осигурање депозита

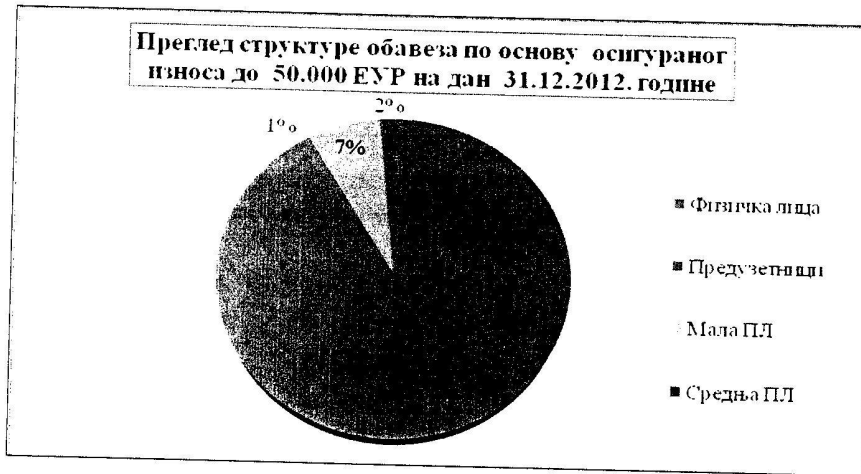
Максималну изложеност ризику исплате на име осигураног износа депозита представља висина депозита до 50.000 евра по депоненту у банци на нивоу банкарског сектора у Републици Србији, која је на крају 2012. године била **935,96 милијарди динара или 8,23 милијарде евра** (5,78% више него крајем претходне године).

Укупна обавеза за исплату осигураног износа депозита физичких лица, предузетника и малих и средњих правних лица представља 74,32% осигураних депозита, што је 0,15% више него последњег дана 2011. године. Висина обавезе укупно и по структури даје се у наредној табели:

Р. бр.	Категорија депонената	Осигурани износ депозита у милијардама (до 50.000 евра нето)		Учешће у укупном ризику Фонда %	Учешће у укупним осигураним депозитима %
		динара	евра		
1.	Физичка лица	844,02	7,42	90,18	67,02
2.	Предузетници	13,08	0,12	1,40	1,04
3.	Мала правна лица	63,72	0,56	6,80	5,06
4.	Средња правна лица	15,14	0,13	1,62	1,20
5.	У К У П Н О:	935,96	8,23	100,00	74,32



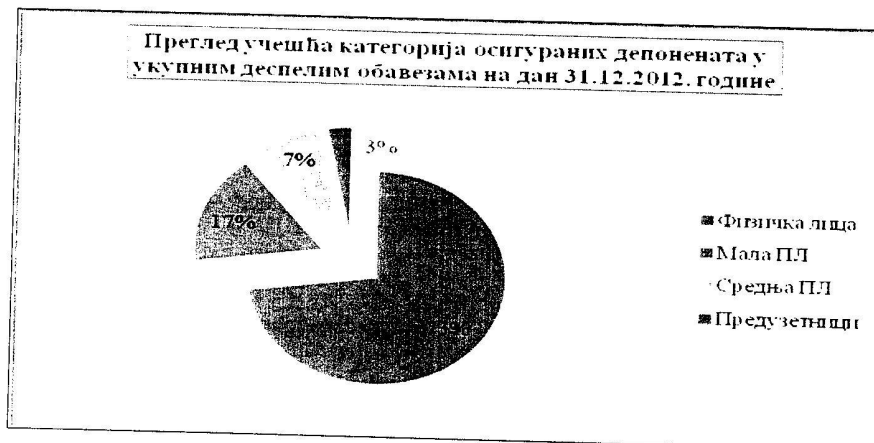
Структура обавеза по основу осигураног износа депозита по категоријама депонената на дан 31.12.2012. године графички изгледа:



Највеће осигуране износе депозита (депозите до 50.000 евра по депоненту - нето) имају:

Р. бр.	БАНКА	Осигурани износ депозита до 50.000 евра				Учешће у укупном ризику Фонда (%)	Учешће у укупним осигураним депозитима банке (%)
		Физичка лица	Предузетници	Мала и средња правна лица	Укупно		
1	2	3	4	5	6 = 3+4+5	7	8
1.	Комерцијална банка	1.260,51	18,02	90,02	1.368,55	16,63	83,36
2.	Banca Intesa	1.017,06	23,49	128,25	1.168,80	14,20	67,16
3.	EFG Eurobank	559,54	6,49	16,83	582,86	7,08	81,10
4.	Raiffeisenbank	534,41	3,15	45,24	582,80	7,08	74,19
5.	АИК банка Ниш	562,78	2,70	16,94	582,42	7,08	83,13
6.	Војвођанска банка	411,46	8,95	40,29	460,70	5,60	80,43
	УКУПНО:	4.345,76	62,80	337,57	4.746,13	57,67	

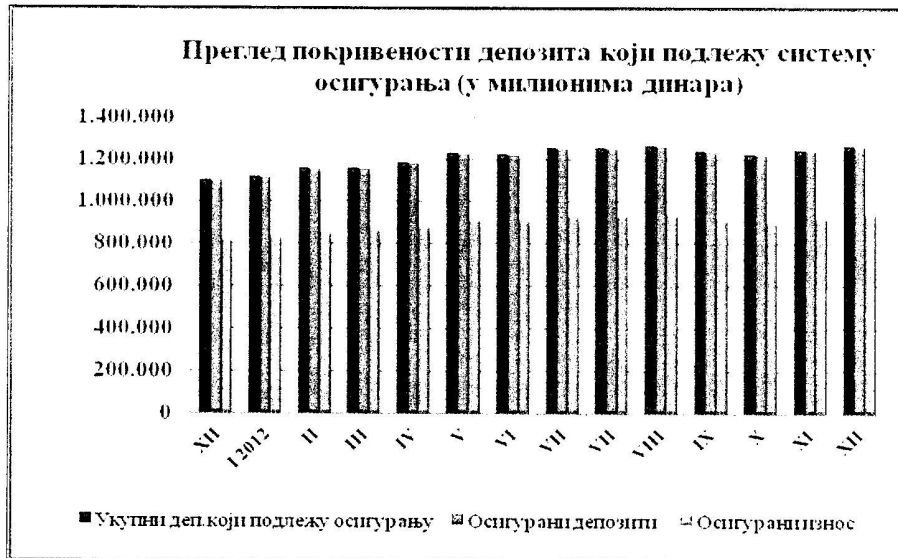
Претходно наведених шест банака с највећом потенцијалном обавезом према депонентима има укупну обавезу по основу осигураног износа депозита од 539,72 милијарде динара или 4,75 милијарде евра. Осигурани износ депозита утврђује се тако што се укупни износ депозита на нивоу депонента умањује за износ доспелих потраживања банке од тог депонента на дан наступања осигураног случаја. Графички се структура доспелих обавеза осигураних депонената на дан 31.12.2012. године приказује на следећи начин:





Да су у систему осигурања остали само депозити физичких лица, укупни потенцијални ризик био би 844,02 милијарде динара или 7,42 милијарде евра (за 4,63% мање него 31.12.2011. године).

Покривеност депозита који подлежу осигурању у 2012. години представља се у виду следећег графика:



1.8 Обрачун и плаћање премије осигурања депозита

Обрачуната и наплаћена премија осигурања депозита у 2012. години износи:

Врста премије с валутног аспекта	1. квартал	2. квартал	3. квартал	4. квартал	у милионима	
					УКУПНО	
					у еврима	у динарима
Динарска премија	198,75	209,38	204,49	210,96	7,25	823,58
Девизна премија у еврима	8,49	8,51	8,73	8,85	34,58	3.932,89
УКУПНО:					41,83	4.756,47

У 2011. години, обрачуната је и наплаћена премија осигурања у износу од 690,87 милиона динара и 32,42 милиона евра¹⁷, односно укупно 39,02 милиона евра или 4.034,14 милиона динара. Укупно обрачуната и наплаћена премија у 2012. години исказана у динарима је за 17,91% већа од обрачунате и наплаћене премије осигурања у 2011. години, а исказано у еврима 4,61%.

Највећи износ премије платиле су: Banca Intesa а.д. Београд у износу од 6,64 милиона евра (7,79% више него у 2011. години и 15,88% укупно обрачунатог и наплаћеног износа премије¹⁸), Комерцијална банка а.д. Београд 6,11 милиона евра (7,95% више него претходне године и 14,61% укупне наплаћене премије¹⁹), Raiffeisen банка а.д. Београд 3,10 милиона евра (8,90% више него у 2011. години и 7,41% укупне наплаћене премије), EFG Eurobank а.д. Београд 2,84

¹⁷ На основу података за 4. квартал 2012. године, основица за обрачун премије осигурања депозита износила је 1.242,95 милијарди динара или 10,9 милијарди евра. Да су у систему заштите остали само депозити физичких лица, износила би 880,32 милијарде динара или 8,40 милијарди евра.

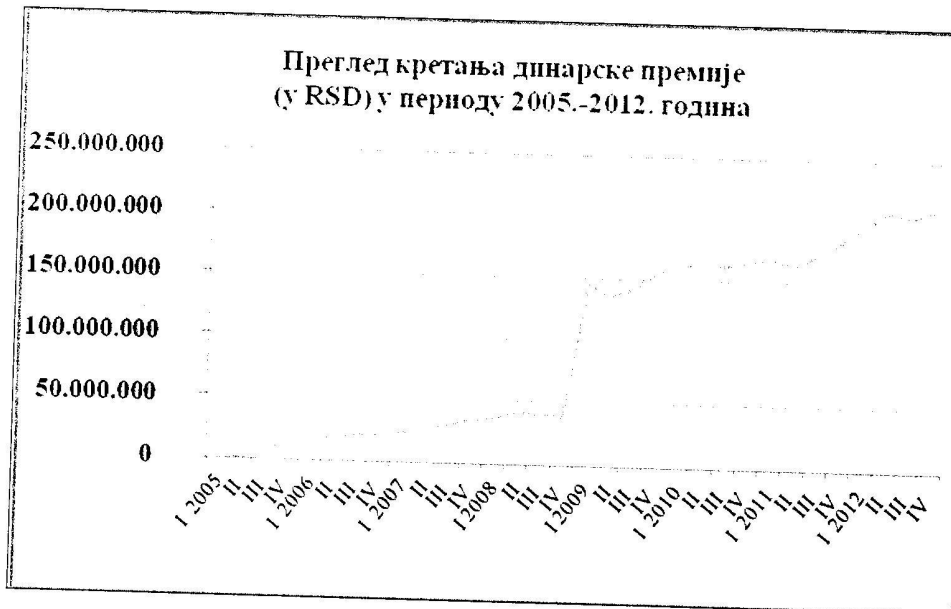
¹⁸ То је за 0,13% више него у 2011. години.

¹⁹ Представља 0,15% мање него у 2011. години.



милиона евра (4,05% мање него претходне године, са 6,79% учешћа у укупној премији) и АИК банка а.д. Ниш 2,80 милиона евра (4,87% више него претходне године, односно 6,70% укупне премије). Наведене банке²⁰ платиле су 23,57 милиона евра или 56,36% укупног износа премије (на првих пет банака отпада више за 4,07% него 2011. године)²¹.

Следи графички приказ обрачунате и наплаћене динарске премије осигурања депозита у периоду IV квартал 2005–2012. година:



На исти начин и у истом периоду представљено, кретање девизне премије осигурања депозита изгледа овако:



²⁰ Редослед банака по висини плаћене премије није промењен у односу на 2011. годину.

²¹ У 2011. години је било 0,11% мање него у 2010. години, а у 2010. години 2,62% мање него у 2009. години, док је у 2009. години било мање за 2,8% у односу на 2008. годину.



Наплаћена премија осигурања од почетка примене новог система (4. квартал 2005. године), закључно с 2012. годином, може се представити на следећи начин:



1.9 Средства Фонда за осигурање депозита

Средства Фонда за осигурање депозита воде се на динарском и девизном рачуну код Народне банке Србије. Према члану 13. Закона, премија осигурања се по кварталној стопи од 0,1% плаћа на динарске депозите у динарима, а на девизне депозите у еврима.

Стање средстава Фонда за осигурање депозита на дан 30.09.2012. године било је 211 милиона евра (укључујући потраживања од Нове Агробанке на име краткорочног кредита и оснивачког улога), при чему се напомиње да је крајем 2011. године у Фонду било 179,4 милиона евра. Наплатом редовне премије за 4. квартал у октобру, остварен је прилив средстава од око 10,6 милиона евра. Уплате у Фонд су у току 2012. године реализоване наплатом редовне тромесечне премије по стопи од 0,1% на просечно стање депозита који се осигуравају у претходном кварталу. Банке нису показале финансијску недисциплину при измирењу премије. Поред премије, у повећање средстава Фонда усмеравани су и приходи од улагања средстава Фонда.

Износ средстава у Фонду на дан 30.09.2012. године представљао је 39,27% од циљаног износа Фонда, који је према стању осигураних депозита износио 537,31 милиона евра, сагласно члану 13. став 5. Закона о осигурању депозита (5% осигураних депозита). Тада расположивим средствима Фонда обезбеђивало се покриће укупних осигураних износа у 8 најмањих банака²² по овом критеријуму, односно 20 банака гледано појединачно, а покривало се 2,66% укупне обавезе по основу осигураних износа депозита физичких лица, предузетника, малих и средњих лица и 2,47% укупног потенцијалног ризика за депозите физичких лица. Средства Фонда чинила су 14,88% укупне потенцијалне обавезе банке с највећим осигураним износом (Комерцијална банка а.д. Београд) и 4,58% укупне обавезе шест највећих банака по овом критеријуму.

Према стању осигураних депозита физичких лица, предузетника, малих и средњих правних лица на дан 31.12.2012. године, циљани износ средстава у Фонду осигурања депозита био би 553,76 милиона евра.

²² То су: Југобанка Југбанка, Дунав банка, Московска, ЈУБМЕС, Opportunity, Српска, Findomestic банка, Cреду банка.



1.10 Улагања средстава Фонда за осигурање депозита

Чланом 8. Закона предвиђено је да се врши улагање средстава Фонда за осигурање депозита у домаће и стране првокласне хартије од вредности. На основу одлуке Управног одбора, с Народном банком Србије је 14.12.2005. године закључен уговор по коме Народна банка Србије, у име, за рачун и по налогу Агенције, врши улагање средстава Фонда у инохартије од вредности и у инодепозите, а у свему у складу с политиком управљања девизним резервама. Од ступања Закона на снагу, Агенција улаже средства Фонда у складу с усвојеном Инвестиционом политиком управљања средствима Фонда коју доноси Управни одбор у складу са Смерницама Народне банке Србије.

У току 2012. године инвестирано је нових 16,87 милиона евра нето у немачке државне обвезнице (*German Government Bonds*) с роком доспећа од 1 до 3 године, рејтинга ААА, чиме је на дан 30.09.2012. године тржишна вредност портфолија износила 113,02 милиона евра, а номинална 108,45 милиона евра. У односу на 31.12.2011. године, тржишна вредност овог портфолија је порасла за 4,43 милиона евра. Такође, сви посматрани показатељи портфолија: перформанс, варијабилност вишка приноса - *tracking error* и вредновање ризика - *VAR* су током посматраног периода били у прописаним оквирима, дефинисаним смерницама за управљање девизним резервама.

Због дешавања на светском тржишту, а на првом месту из разлога сигурности улагања и заштите од ризика, у току 2012. године настављен је приступ диверсификације портфолија држањем девизних средстава Фонда у просечном износу од око 37,14 милиона евра у дисконтним државним хартијама од вредности, с доспећем до годину дана, а које издају владе Француске, Немачке и Холандије (*French Government Bills, German Treasury Bills* и *Dutch Treasury Cert*). Тржишна вредност ових улагања на дан 30.09.2012. године била је 36,35 милиона евра (номинално 36,35 милиона евра).

Стање и структура портфолија Фонда за осигурање депозита на дан 26.10.2012. године и промене у току 2012. године дају се у следећој табели:

Р. бр.	Врста улагања	у милионима евра		
		Стање на дан 31.12.2011. г.	Стање на дан 26.10.2012. г.	Промена стања у 2012. години
1.	Обвезнице Владе Републике Немачке (купонске ино хартије)	91,72	112,73	21,01
2.	Дисконтне ино хартије од вредности (хартије Владе Републике Француске)	41,95	36,00	(5,95)
3.	Ино депозити	24,50	15,00	(9,50)
4.	ХоВ издате од стране Владе РС	20,93	27,06	6,13
5.	Потраживања на име краткорочног кредита за финансијску подршку Новој Агробанци а.д. Београд	0,00	10,00	10,00
6.	Потраживања на име оснивања Нове Агробанке а.д. Београд	0,00	5,00	5,00
7.	Средства на девизном рачуну	0,30	14,74	14,44
8.	Средства на динарском рачуну	0,00	0,99	0,99
УКУПНО:		179,40	221,52	42,12

Сагласно динамици наплате премије осигурања, вршено је инвестирање преко Народне банке Србије у инодепозите по каматној стопи EURIBOR умањен за 25 процентних поена. Стање инодепозита на почетку године износило је 24,50 милиона евра, а на дан 30.09.2012. године 15 милиона евра. Просечна остварена каматна стопа износила је 0,89% и била је нижа за 13,59%



од остварене у 2011. години (у 2011. години је била 1,03%, у 2010. години 0,43%, у 2009. години 0,967%, а у 2008. години 4,098%).²³

У оквиру обезбеђења услова за улагање динарских средстава Фонда, брокерско-дилерске послове и послове вођења рачуна хартија од вредности, а на основу раније спроведеног поступка за избор овлашћеног брокера, обављала је Комерцијална банка а.д. Београд. Ова банка води и наменске рачуне за сервисирање купопродаје домаћих хартија од вредности, а од исте је вршена и куповина девиза за улагања у обвезнице Републике Србије.

Следи преглед стања портфолија у обвезницама старе девизне штедње на дан 24.10.2012. године:

Серија	Количина	Набавна вредност (EUR)	Просечна набавна цена	24.10.2012. г.	
				Тржишна цена	Тржишна вредност (EUR)
A2013	2.647.584	1.995.314,63	75,36	92,12	2.571.334,00
A2014	4.443.771	3.619.430,71	81,45	91,50	4.066.050,00
A2015	6.266.828	4.885.524,03	77,96	85,63	5.366.285,00
A2016	5.775.524	4.647.828,11	80,47	89,80	4.666.623,00
	19.133.707	15.148.097,48			16.670.292,00

1.11 Ангажовање Фонда осигурања депозита за решавање проблематичних банака

На основу Закључка Владе 05 Број: 420 – 3765/2012 од 25.05.2012. године, Агенција је дана 26.05.2012. године у своје име купила оснивачке акције Нове Агробанке а.д. Београд (у даљем тексту: Банка) дугорочним државним хартијама од вредности емитованим на основу Одлуке Владе РС о емисији дугорочних државних хартија од вредности 05 Број: 424 -3736/2012 од 24.05.2012. године и на основу Уговора између Републике Србије и Агенције за осигурање депозита 05 273- Број: 420-3765/2012 односно број 1273/2012 од 25.05.2012. године, у износу од 85 милиона евра у динарској противвредности према средњем курсу Народне банке Србије на дан емитовања. Такође, на основу члана 7. став 4. Закона о осигурању депозита, Закључка Владе 05 Број: 420 – 3765/2012 од 25.05.2012. године и Одлуке Агенције бр.168/12 од 25.05.2012. године, Агенција је дана 26.05.2012. године купила оснивачке акције Банке уплатом на име новчаног дела оснивачког капитала Банке у износу од 5 милиона евра из средстава Фонда осигурања депозита. Имајући у виду да је дана 27.10.2012. Народна банка Србије донела решење о одузимању дозволе за рад Новој Агробанци а.д. Београд и да је над њом решењем Привредног суда у Београду од 29.10.2012. године покренут стечајни поступак, извршена је пријава потраживања из стечајне масе банке ради измирења на начин одређен чланом 17. став 1. тачка 1. Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање (први исплатни ред).

У складу с одредбама Закона о Агенцији за осигурање депозита и Закона о осигурању депозита, као и на основу Одлуке Управног одбора Агенције О.бр. ПНБ -176/12 од 25.05.2012. године и Закључка Владе 05 Број 420 – 3765/2012 од 25.05.2012. године, Агенција је из средстава Фонда обезбедила Новој Агробанци а.д. Београд, као банци за посебне намене, краткорочни кредит на име финансијске подршке у износу од 25 милиона евра ради отклањања проблема ликвидности, о чему је закључен Уговор број 8/2012 и 1322 -1/12 од 30.05.2012. године. Кредит је одобрен с крајњим роком враћања до 30.11.2012. године у 6 једнаких рата од по 5 милиона евра, од којих је прва доспела 01.08.2012. године. Средства су пренета банци у целости, и то: дана 31.05.2012. године 24,8 милиона евра и дана 14.06.2012. године 200.000 евра. Нова Агробанка је регуларно вратила 3 рате или укупно 15 милиона евра с припадајућом редовном каматом по стопи од 6,2% годишње, а остало је неизмирено потраживање у износу

²³ Висина каматне била је испод просечне у периоду од марта 2012. године, када је била и најнижа. На почетку године је била 1,180%, а у септембру 0,412%.



од 10 милиона евра увећано за уговорену камату, које је пријављено као потраживање из стечајне масе банке и у току је намирење сагласно члану 16. став 3 Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање (намирује се из стечајне масе пре главне деобе као трошак стечајног поступка).

У циљу обезбеђења целовитих економских и правних услова за решавање проблема у пословању банака и заштите јавног интереса, у октобру 2012. године усвојен је Закон о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 102/12), којим се уређују услови, начин и поступак преузимања целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза банака у којима Република Србија, односно АП Војводина, има директно или индиректно контролно учешће, укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем у случају када би неспровођење преузимања представљало озбиљну претњу за стабилност финансијског система Републике Србије, при чему је основни приступ да се:

- преузимање имовине и обавеза врши закључењем уговора између банке преносиоца и банке која преузима имовину и обавезе, односно између Агенције и банке преузимаоца када се преузимају имовина и обавезе банке за посебне намене и банке под административним управљањем, а на предлог министарства надлежног за послове финансија и само ако за то постоји позитивно мишљење Народне банке Србије;
- актом Владе, на основу предлога министарства надлежног за послове финансија и позитивног мишљења Народне банке Србије, даје налог Агенцији, банци преносиоцу и банци преузимаоцу за закључење уговора о преузимању, као и потребни елементи за закључење и извршење тог уговора;
- на случајеве преузимања имовине и обавеза по овом закону не примењују одредбе Закона о Агенцији за осигурање депозита, Закона о осигурању депозита о Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање;
- банци преузимаоцу може пружити бесповратна финансијска подршка из средстава Агенције, а на основу уговора који се закључује између те банке и Агенције;
- усклађивање пословања банке преузимаоца с одредбама Закона о банкама које се односе на капитал и показатеље пословања врши најкасније у року од 12 месеци од дана закључења уговора о преузимању;
- депоненти, други повериоци и дужници обавештавају о спроведеном преузимању од стране банке преузимаоца средствима јавног информисања одмах након закључења уговора о преузимању;
- након закључења уговора о преузимању подноси захтев Народној банци Србије за одузимање дозволе за рад банци преносиоцу;
- законско решење ће се примењивати до 31.12.2014. године.

На основу члана 5. став 2 Закона о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије, те Закључка Владе од 27.10.2012. године, који садржи налог за закључење тог уговора, Агенција и Банка Поштанска штедионица а.д. Београд потписале су дана 27.10.2012. године Уговор о давању бесповратне финансијске подршке и Уговор о преузимању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд. Након тога, потписани су:

- Анекс бр. 1 уз Уговор о давању бесповратне финансијске подршке дана 29.10.2012. године;
- Анекс бр. 2 уз Уговор о давању бесповратне финансијске подршке дана 13.11.2012. године;



- Анекс бр. 1 уз Уговор о преузимању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд дана 10.12.2012. године;
- Анекс бр. 3 уз Уговор о давању бесповратне финансијске подршке дана 10.12.2012. године;
- Анекс бр. 4 уз Уговор о давању бесповратне финансијске подршке од 28.12.2012. године, а на основу Закључка Владе од 27.12.2012. године.

Уговором, односно Анексом бр. 4 уз Уговор, Агенција је одобрила Банци бесповратну финансијску подршку ради преузимања дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд до износа од 260.749.405,19 евра. Након потписивања Уговора, Агенција је исплатила Банци:

- преносом с девизног рачуна Фонда за осигурање депозита – 178.481.000,00 евра,
- преносом с динарског рачуна Фонда за осигурање депозита – 112.396.000,00 динара, што представља противвредност од 985.034,65 евра,
- преносом хартија од вредности које је издала Република Србија с власничког рачуна у износу од 27.058.127,40 евра (представља тржишну вредност тих харија на дан 26.10.2012. године.

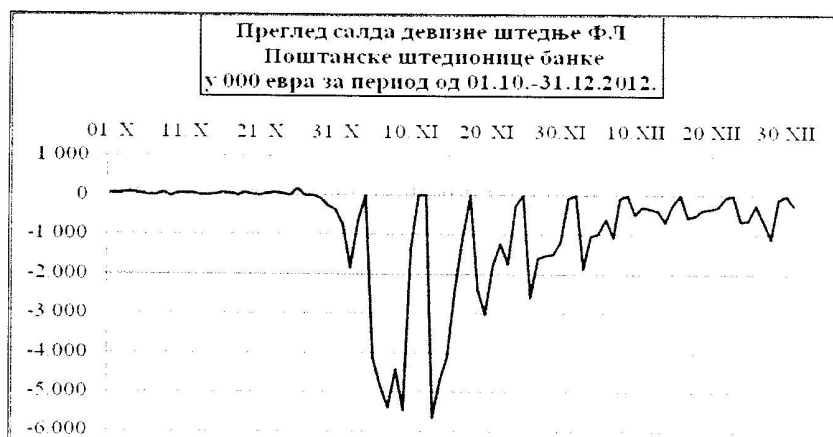
У укупном износу, Банци Поштанској штедионици је исплаћено 206.524.162,05 евра.

Разлика средстава до пуног износа дате бесповратне финансијске подршке, а која износи 54.225.243,14 евра, Уговором је конституисана у потраживање Банке од Агенције које ће се измиривати према динамици прилива средстава у Фонд за осигурање депозита, а најкасније до 31.12.2014. године.

Бесповратна финансијска подршка, одобрена из средстава Фонда за осигурање депозита Банци Поштанској штедионици, представља средства којима је покривено преузимање обавеза Нове Агробанке а.д. Београд у укупном износу од 47.875.297.471,96 динара или 419,58²⁴ милиона евра, од чега се на депозите (укупне депозите, а не само осигуране) односи 387,07 милиона евра или 92,25%. При том се напомиње да је стање осигураних износа депозита²⁵ Нове Агробанке а.д. Београд на дан 30.09.2012. године износило 269,75 милиона евра.

Према подацима Банке Поштанске штедионице а.д. Београд, укупан нето одлив девизне штедње становништва из те банке у периоду 27.10–31.12.2012. године износио је 80,34 милиона евра.

Следи графички приказ нето одлива девизних депозита физичких лица у овој банци:



²⁴ Примењен је курс 1 евро = 114,1036 динара, који је уговорен као обрачунски.

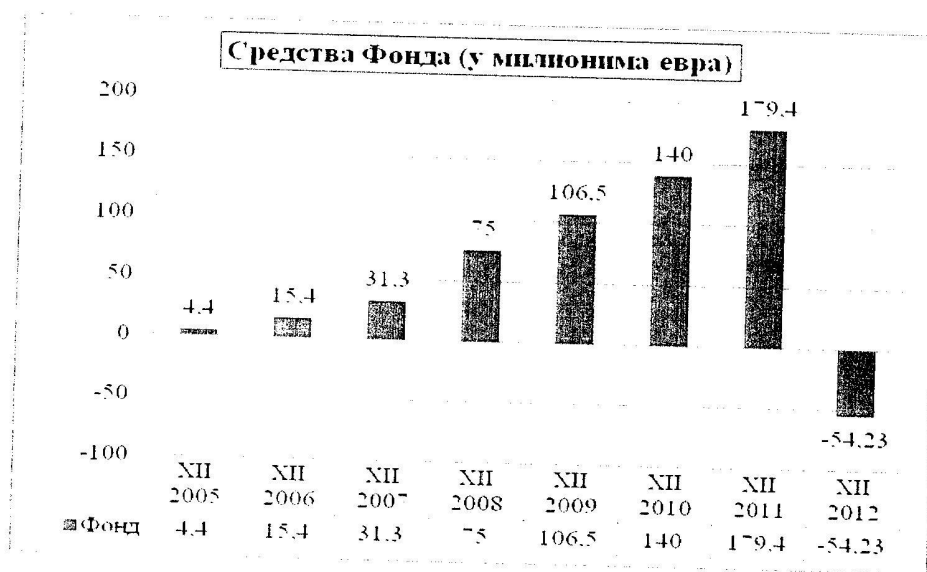
²⁵ Износ депозита по депонету физичком лицу, предузетнику, малом и средњем правном лицу до 50.000 евра нето.



Након извршеног преноса средстава према Уговору, Фонд за осигурање депозита не располаже новчаним средствима за финансирање намена предвиђених Законом о осигурању депозита (исплата осигураних депозита у случају стечаја или ликвидације банке, одобравање финансијске подршке до износа осигураних депозита банци за посебне намене или банци која преузима осигуране депозите од банке којој је одузета дозвола за рад од стране Народне банке Србије, уплата оснивачког капитала код формирања банке за посебне намене). Први наредни редовни прилив представља наплата премије за 1. квартал 2013. године која се наплаћује у јануару (очекивани износ је око 10,93 милиона евра). Поред тога, Агенција очекује и наплату претходно наведених потраживања од Нове Агробанке а.д. Београд у стечају у укупном износу од 15 милиона евра, с припадајућом каматом.

Истовремено се истиче да у складу с чланом 4. став 3 Закона о осигурању депозита за обавезе до висине осигураног износа јемчи Република Србија. Према члану 7. став 3 истог закона, један од законом предвиђених извора средстава Фонда су средства буџета Републике Србије. Из члана 15. истог закона даље следи да у случајевима када расположива средства Фонда нису довољна за покриће обавезе на име осигураног износа депозита, допунска средства се обезбеђују из буџета Републике Србије или задуживањем Агенције у земљи или иностранству или издавањем дужничких хартија од вредности уз гаранцију Републике Србије, као и из других извора које обезбеди Република Србија.

Кретање расположивог стања новчаних средстава Фонда за измирење конституисаних обавеза од дана ступања на снагу Закона о осигурању депозита до краја 2012. године графички се представља на следећи начин:



1.12 Промене на средствима Фонда за осигурање депозита у 2012. години

У 2012. години остварени су следећи ефективни приливи и одливи средстава у Фонду за осигурање депозита (нису укључене разлике у тржишној вредности купљених хартија од вредности):



	у милионима евра
I Стање Фонда на дан 31.12.2011. године	179,40
II Наплата	
Наплаћена премија осигурања	41,83
Уплата из средстава буџета	-
Уплата из средстава донација	-
Повраћај пренетог кредита или аванса	15,00
Наплата потраживања из стечајне масе банке	-
Наплаћени приходи по основу ино хартија од вредности	1,18
Наплаћена камата по основу ино депозита	0,08
Наплаћена камата на хартије од вредности Републике Србије	0,08
Укупна наплата:	58,17
III Исплата	
Исплата износа осигураних депозита по основу стечаја банке	-
Исплата на име одобреног кредита за финансијску подршку	25,00
Исплата на име бесповратне финансијске подршке	206,52
Пренос средстава на име оснивања Нове Агробанке а.д. Београд	5,00
Пренос на рачун буџета Републике Србије ²⁶	0,75
Трошкови вођења портфолија	0,30
Укупна исплата:	58,17
IV (I+II-III) Стање новчаних средстава у Фонду 31.12.2012. године	0,00
V Потраживања Фонда на дан 31.12.2012. године	
Потраживање на име одобреног кредита за финансијску подршку	10,00
Потраживање на име оснивачког улога у Новој Агробанци а.д. Београд	5,00
Укупно потраживање:	15,00
VI Преузета обавеза Фонда	54,23

1.13 Информативна кампања у вези с осигурањем депозита

У циљу упознавања најшире јавности с концепцијом и циљевима система осигурања депозита, посебно ради давања одговарајућих информација у циљу заштите депозитног потенцијала у банкама, банкама се дистрибуира штампани информативни материјал у виду брошура и постера с основним појмовима и карактеристикама система осигурања депозита. Према исказаним потребама и захтевима банака, по принципу да сви пунктови који у организационој шеми банке раде с депонентима укљученим у систем осигурања располажу потребном количином брошура и постера, а на основу претходно спроведеног поступка јавне набавке ради избора најбољег понуђача за извршење посла штампања и дистрибуције, Агенција је те материјале крајем 2011. године и у току 2012. године прослеђивала свим банкама у њихово седиште, уз обавезу да их банке интерно дистрибуирају на све своје локације где се обављају послови са становништвом, предузетницима, малим и средњим правним лицима, као и да о томе повратно обавесте Агенцију у датом року. Следеће штампање и дистрибуција брошура банкама предвиђају се за први квартал 2013. године.

²⁶ Чланом 12. Закона о буџету Републике Србије за 2012. годину („Службени гласник РС”, бр.101/11 и и 93/12) предвиђена је обавеза јавних предузећа, јавних агенција и других облика организовања чији је оснивач Република Србија да до 30. новембра 2012. године уплате у буџет најмање 50% добити по завршном рачуну за 2011. годину. Ради измирења ове обавезе Агенције, на терет оствареног прилива по основу динарске премије за 4. квартал 2012. године извршен је трансфер у буџет Републике Србије.



Пружање адекватних информација у вези с осигурањем депозита прописано је чланом 19. Закона, као и Правилником Агенције о начину пружања и садржини информација о осигурању депозита које банке дају клијентима, а којима се регулише да Агенција прописује начин информисања о осигурању депозита и обезбеђује униформно поступање, а истовремено забрањује банкама коришћење истих у сопственој кампањи банке. Такође, на интернет презентацију Агенције постављене су битне информације о осигурању депозита, с истакнутим телефонима и е-адресама, путем којих се могу добити одговори на постављена питања.

1.14 Међународне активности у вези са обављањем делатности осигурања депозита

1.14.1 Европски форум институција осигурања депозита - EFDI

Агенција је од новембра 2004. године члан Европског форума институција осигурања депозита (*European Forum of Deposit Insurers - EFDI*) и активно доприноси раду те организације кроз учествовање на годишњој скупштини и конференцијама и семинарима које организује, као и кроз размену мишљења и искустава с осталим чланицама.

Годишња скупштина је заседање затвореног типа, којем присуствују овлашћена лица за заступање чланица Форума, на којем се дискутује о административним питањима, представљају се извештаји одбора и усвајају финансијски извештаји. У 2012. години одржана је у Женеви (Швајцарска) у периоду 12–16.09.2012. Праћена је техничким семинаром под називом „Улога институција осигурања депозита у процесу управљања кризом“. Поред EFDI, организатор је био и Фонд за заштиту депозита банака и трговаца хартијама од вредности Швајцарске (SUISSE). Учествовало је више од 90 представника из преко 40 земаља, укључујући и представнике Светске банке, Међународног монетарног фонда и Европске банке за обнову и развој.

Поред тога, представници Агенције и нашег система осигурања депозита учествовали су и на семинару „Улога управљања у системима осигурања депозита“ у организацији EFDI и Фонда за заштиту депозита Јерменије 07-08.06.2012. године у Јеревану.

1.14.2 Међународна организација институција осигурања депозита (IADI)

На основу претходне сагласности Управног одбора, Агенција је у фебруару 2011. године постала члан Међународне организације институција осигурања депозита (*International Association of Deposit Insurers - IADI*), чији су чланови 66 институција које осигуравају депозите из 65 јурисдикција из целог света, као и представници Светске банке, Међународног монетарног фонда и Европске комисије.

IADI оперативно функционише кроз активност регионалних одбора, међу којима је и Европски регионални одбор (ERC). Представници Агенције партиципирани су у раду 24. годишње скупштине ERC-а, одржане у периоду од 26. до 28.01.2012. године у Прагу.

Једанаеста годишња скупштина IADI одржана је у Лондону (Велика Британија) у периоду 22. – 27.10.2012. године. Поред скупштине, у Лондону је у наведеном периоду одржан и састанак Европског регионалног одбора, као и пратећа конференција под називом „Институције осигурања депозита и финансијска сигурносна мрежа“. Поред IADI, организацију је реализовала и Институција за осигурање финансијских услуга у Великој Британији (FSCS). Конференцији је присуствовало око 180 представника из 74 земље.

Седница Европског регионалног одбора, одржана 23.10.2012. године, имала је посебну важност за Агенцију у светлу актуелне кандидатуре тзв. косовског Фонда осигурања депозита (косовски Фонд). Косовски Фонд је поднео молбу за пријем у чланство у IADI дана 20.09.2011. године.



Процес разматрања те кандидатуре на нивоу IADI привремено је заустављен током претходног скупа Европског регионалног одбора од 18.10.2011. године у Варшави. Европски регионални одбор том приликом је скинуо са дневног реда кандидатуру косовског Фонда због противљења представника Агенције и због чињенице да на нивоу IADI није усвојена недвосмислена политика у погледу пријема представника ентитета с оспореном државношћу. Таква одлука је резултат, између осталог, залагања Агенције да се молба косовског Фонда изузме из разматрања Европског регионалног одбора, као и координисаног информисања чланова IADI о ставовима Републике Србије према учешћу привремених косовских институција на међународним форумима, које је предузето у сарадњи с Министарством спољних послова Републике Србије. Према досадашњем Пословнику о раду, Европски регионални одбор није имао мандат да органима управљања IADI предлаже пријем нових чланова, већ да даје мишљење. Уочи скупа у Лондону, спроведене су активности у правцу измене Пословника о раду Европског регионалног одбора IADI. Расправа и усвајање новог Пословника били су предвиђени дневним редом седнице Европског регионалног одбора одржане 23.10.2012. године. Предложене измене од значаја за пријем нових чланова огледају се у следећем: 1) Европски одбор убудуће ће давати препоруке Одбору за чланство и комуникације у вези с молбама европских кандидата за учлањење у IADI (тачка I.1 нацрта измењеног Пословника) и 2) одлуке о препорукама за пријем нових чланова из Европе доносиће се простом већином гласова на састанцима Европског одбора.

Током расправе о измени пословника на састанку у Лондону није постигнута сагласност у вези с изменом Пословника о раду услед неслагања чланова по више питања, те је одлучено да се расправа настави на наредном редовном састанку Европског одбора у Чешком Крумлову у јануару 2013. године.



2. Заштита инвеститора

Законом о тржишту капитала (у даљем тексту: Закон)²⁷ регулисани су сврха и циљ Фонда за заштиту инвеститора, организовање и управљање Фондом, чланство у Фонду, допринос Фонду, средства Фонда, осигурање, потраживања и управљање потраживањима клијената чланова Фонда.

Сврха Фонда за заштиту инвеститора (у даљем тексту: Фонд) је заштита инвеститора чија су средства или финансијски инструменти изложени ризику у случају стечаја члана Фонда. Чланство у Фонду обавезно је за следеће институције:

- инвестиционо друштво које обавља услуге портфолио менаџмента и чувања и администрирања финансијских инструмената за рачун клијената,
- кредитну институцију која обавља услуге чувања и администрирања финансијских инструмената за рачун клијената,
- друштво за управљање када пружа услуге инвестиционог саветовања и услуге управљања портфолиом клијентима који нису инвестициони фондови, као и када је овлашћено да држи новчана средства и финансијске инструменте клијената.

Средства Фонда састоје се од доприноса чланова Фонда, потраживања наплаћених у стечајним поступцима над чланом Фонда и прихода од улагања средстава Фонда. Под доприносима чланова Фонда сматрају се иницијални допринос и редовни допринос. Иницијални допринос износи 5.000 евра у динарској противвредности. Редовни допринос Фонду утврђује се на основу процента прихода од активности и услуга по основу којих друштва постају чланови Фонда, као фиксни допринос или комбинација ова два основа, у складу с актом Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија) и актом организатора Фонда који одобрава Комисија. Организатор Фонда наплаћује накнаду за управљање Фондом, а износ накнаде и услове њеног плаћања прописује организатор Фонда актом који одобрава Комисија.

Осигурани случај односи се на случајеве када је над чланом Фонда отворен стечајни поступак и када је Комисија утврдила да члан Фонда није у могућности да испуни своје доспеле обавезе према клијентима, а не постоје изгледи да ће се околности у догледно време значајно променити. Уколико настане осигурани случај, осигурана су новчана потраживања клијената у динарима и потраживања клијената за повраћај финансијских инструмената до 20.000 евра у динарској противвредности, по клијенту члана Фонда.

Законом је дефинисан рок за подношење захтева клијената за своја потраживања који не може бити дужи од 5 месеци од дана доношења судске одлуке или утврђивања околности од стране Комисије да члан Фонда није у могућности да испуни своје доспеле обавезе према клијентима, а не постоје изгледи да ће се околности у догледно време значајно променити. Изузетно, уколико је клијент био спречен да поднесе захтев, рок се продужава на годину дана. Дефинисан је и рок за исплату осигураних потраживања од стране Фонда који не може бити дужи од 3 месеца од дана утврђивања права на исплату, односно дана утврђивања износа потраживања. Изузетно, Фонд може поднети захтев Комисији за продужење тог рока за још 3 месеца. У случају да Фонд изврши плаћање по основу надокнаде штете клијентима члана Фонда, Фонд има право првенства наплате у поступку стечаја, односно ликвидације.

Законом су дефинисане и надлежности организатора Фонда и Комисије, на начин да надзор над извршењем обавеза члана Фонда врши организатор Фонда, где организатор има обавезу и да обавештава Комисију о свим уоченим неправилностима и незаконитостима. Комисија врши надзор над управљањем Фондом и има сва овлашћења и предузима мере и санкције у складу са Законом.

²⁷ „Службени гласник РС“, бр. 31/11.



2.1 Успостављање Фонда за заштиту инвеститора

По ступању на снагу Закона, Комисија за хартије од вредности донела је Правилник о Фонду за заштиту инвеститора („Службени гласник РС“, бр. 44/12 од 01.05.2012.године).

У складу са законском регулативом и наведеним Правилником, Управни одбор Агенције, на седници одржаној 01.06.2012. године, усвојио је следећа акта:

- Правила пословања организатора Фонда за заштиту инвеститора;
- Упутство о обрачуну, начину и роковима уплате редовног доприноса чланова Фонда за заштиту инвеститора;
- Инвестициону политику за улагање и управљање средствима Фонда за заштиту инвеститора;
- Одлуку о висини накнаде организатора Фонда за 2012. годину;
- Одлуку о висини редовног тромесечног доприноса чланова Фонда за 2012. годину.

По усвајању аката, Агенција је упутила Захтев Комисији за издавање дозволе за организатора фонда за заштиту инвеститора и извршила уплату у износу од 300.000 динара на име накнаде за издавање дозволе за организатора Фонда за заштиту инвеститора.

Решењем Комисије за хартије од вредности о давању дозволе за обављање делатности организатора Фонда за заштиту инвеститора од 23.07.2012. године, заштита инвеститора постала је званично делатност Агенције.

По добијању решења Комисије за хартије од вредности о давању дозволе за обављање делатности организатора Фонда за заштиту инвеститора акта Фонда објављена су 17.08.2012. године у „Службеном гласнику Републике Србије“.

2.2 Пријем чланова Фонда за заштиту инвеститора

Члан 156. став 3. тачка 6) Закона прописује достављање доказа о чланству у Фонду при подношењу захтева за давање дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва. У решењима о давању дозволе за обављање делатности инвестиционог друштва Комисија је прописала да поменута друштва у року од 60 дана од дана организовања Фонда доставе доказ о чланству у Фонду, а које се стиче уплатом иницијалног доприноса. Тај рок истекао је 25.10.2012. године. Имајући у виду да је мали број инвестиционих друштава испунио своју законску обавезу у прописаном року (укупно четири), Комисија је померила рок на 09.11.2012. године. До истека наведеног рока 30 друштава стекло је статус члана Фонда.

Дана 06.11.2012.године, Комисија је доставила Агенцији Иницијативу брокерско-дилерских друштава на изјашњење. Том иницијативом су брокерско-дилерска друштва захтевала одлагање рока за пријем у чланство у Фонду до 28.02.2013. године, као и преиспитивање сврсисходности формирања Фонда.

Министарство финансија и привреде је дана 09.11.2012. године доставило Агенцији Нацрт Закона о изменама Закона о тржишту капитала на мишљење. Нацртом закона предложено је одлагање успостављања Фонда до 01.01.2014. године, као и обавеза повраћаја средстава члановима Фонда по основу уплате иницијалног доприноса.

Агенција је дала негативно мишљење на Нацрт закона, као и на Иницијативу брокерско-дилерских друштава, с образложењем да су све активности и правне радње прописане



одредбама чл. 134 до 136. Закона окончане, те да је неопходно размотрити да ли се предложеним изменама закона може одложити примена одредаба које већ производе правно дејство. Такође, обавезе актера на финансијском тржишту, које проистичу из чланства у Фонду, знатно су ниже од обавеза предвиђених Законом према другим регулаторним институцијама, а предложене измене нису у складу са начелима директиве 97/9 ЕС Европског Савета и Парламента о шемама за надокнаду инвеститора.

Мишљење Агенције је усвојено, а Комисија је продужила рок за пријем у чланство у Фонду за она друштва која нису испунила своју законску обавезу до 31.12.2012. године.

Дана 11.12.2012. године, представници Агенције учествовали су на Округлом столу на тему „Искуства и проблеми у примени Закона о тржишту капитала, с посебним освртом на улогу Фонда за заштиту инвеститора“, одржаном на иницијативу инвестиционих друштава, чланова Удружења финансијских организација, у Привредној комори Београда.

На дан 31.12.2012. године, Фонд за заштиту инвеститора имао је 53 члана и то 22 банке и 31 брокерско-дилерско друштво.

2.3 Допринос чланова Фонда за заштиту инвеститора

Чланом 136. Закона утврђена је обавеза чланова Фонда да редовно плаћају допринос Фонду. Одлуком о износу редовног тромесечног доприноса за 2012. годину прописано је да организатор Фонда наплаћује редовни тромесечни допринос на следећи начин:

- 0,06% на укупне приходе остварене по основу чувања и администрирања финансијских инструмената за рачун клијената, укључујући чување инструмената и с тим повезане услуге, као што је администрирање новчаних средстава и колатерала;
- 1,00% на укупне приходе остварене по основу управљања портфолиом.

Према подацима за последње тромесечје 2012. године, примљеним од 30 чланова Фонда, применом наведених стопа редовни допринос износио би:

- По основу чувања и администрирања – 53.613 динара;
- По основу управљања портфолиом – 0 динара.

С обзиром на чињеницу да би одлагање рока за пријем у чланство Фонда довело у неравноправан положај друштва која су постала чланови, Управни одбор Агенције, на седници одржаној 14.12.2012. године, донео је Одлуку о укидању обавезе наплате редовног доприноса од чланова Фонда за заштиту инвеститора за последње тромесечје 2012. године, те редовни допринос у 2012. години није наплаћен.

2.4 Средства Фонда за заштиту инвеститора

У складу са Законом, средства Фонда образују се од:

- иницијалног доприноса,
- редовног доприноса чланова Фонда,
- потраживања наплаћених у стечајном поступку и
- прихода од улагања средстава Фонда.

Основни прилив средстава у Фонд у току 2012. године био је по основу иницијалног доприноса чланова Фонда. На дан 31.12.2012. године средства, Фонда износила су 27.238.221,50 динара.



У складу са Законом средства Фонда могу се улагати у:

- финансијске инструменте које издају Република Србија или Народна банка Србије,
- дужничке хартије од вредности које гарантује Република Србија,
- друге финансијске инструменте који доносе приход уз одобрење Комисије за хартије од вредности.

Ради инвестирања средстава Фонда, Управни одбор Агенције, на седници одржаној 01.06.2012. године, усвојио је Инвестициону политику за улагање и управљање средствима Фонда за заштиту инвеститора која прописује да се све одлуке у погледу инвестирања заснивају на начелима минимизирања ризика улагања (сигурност средстава), уз одржавање ликвидности, као и остваривање одговарајућих прихода Фонду. Такође, у циљу инвестирања средстава Фонда организатор Фонда, у складу с поступком јавне набавке на основу јасно утврђених критеријума, ангажује портфолио менаџера.

У складу с наведеним, током новембра 2012. године, Агенција је спровела процес одабира најповољније понуде за пружање услуга посредовања у трговини финансијским инструментима јавним позивом ради пласирања средстава Фонда за заштиту инвеститора и као најповољнија изабрана је понуда коју је доставила Комерцијална банка а.д. Београд.

2.5 Потенцијална обавеза Фонда за заштиту инвеститора

Потенцијална обавеза Фонда представља обавезу Фонда да исплати осигурани износ од 20.000 евра по клијенту члана Фонда у случају стечаја члана Фонда и/или када Комисија утврди да члан Фонда није у могућности да испуни своје доспеле обавезе према клијентима, а не постоје изгледи да ће се околности у догледно време значајно променити. По подацима примљеним за децембар 2012. године, од 30 чланова Фонда пријављено је 21.160 осигураних клијената. Потенцијална обавеза Фонда износи 423,2 милиона евра.

2.6 Међународна сарадња

Од новембра 2004. године, Агенција је члан Европског форума за осигурање депозита – *EFDI*. *EFDI* је основан 11. октобра 2002. године у Бечу с циљем да допринесе стабилности финансијских система промовишући европску сарадњу на пољу осигурања депозита. Форум тренутно има 68 чланова из 44 европске земље.

EFDI интензивно сарађује са значајним европским и међународним организацијама и академским институцијама, посебно с Европском комисијом (*EC*), Европском централном банком (*ECB*), Европском управом за надзор пословања банака (*EBA*), Светском банком (*CB*), Међународним монетарним Фондом (*MMF*), Европском банкарском федерацијом (*EBF*) и Међународном асоцијацијом осигуравача депозита (*IADI*).

У оквиру *EFDI*, основана је Радна група за системе заштите инвеститора (*ICS WG*). Агенција је члан те групе од марта 2012. године. Радну групу чини 35 институција, од којих су 11 само системи заштите инвеститора, а преосталих 24 су истовремено системи осигурања депозита и заштите инвеститора.

ICS WG се бави политиком *EFDI* у погледу законодавства ЕУ о системима заштите инвеститора. Група контактира с представницима Европског парламента и Комисије у погледу даљих измена Директиве 97/9 *EC*.



Постојеће одредбе Директиве 97/9 ЕС прописују да:

- свака земља чланица ЕУ мора имати макар један систем заштите инвеститора на својој територији;
- сва инвестициона друштва обавезна су да приступе систему заштите инвеститора када обављају следеће инвестиционе активности и услуге:
 - Пријем и пренос налога за рачун клијента, који се односе на продају и куповину финансијских инструмената;
 - Извршење налога за рачун клијента;
 - Трговање за сопствени рачун;
 - Управљање портфолиом;
 - Услуге покровитељства у вези с трговањем инструментима;
 - Чување и администрирање финансијских инструмената за рачун клијената.
- осигурано потраживање износи најмање 20.000 евра по клијенту;
- рок за пријаву потраживања не сме бити мањи од 5 месеци од дана наступања осигураног случаја;
- исплата потраживања врши се најкасније у року од 3 месеца од дана утврђивања права на исплату, с тим што се рок за исплату може продужити за највише 3 месеца;
- заштита инвеститора не примењује се (или се примењује мањи ниво заштите) на клијенте категорисане као професионални и институционални инвеститори;
- уз сагласност надлежне институције, систем заштите инвеститора, уколико позитивно-правни прописи земље то дозвољавају, може искључити инвестиционо друштво из система заштите ако и након периода од 12 месеци није испунило своје обавезе према систему;
- у случају искључења инвестиционог друштва из система заштите инвеститора, под условом да то инвестиционо друштво није склопило друге аранжмане који пружају бар исти ниво заштите инвеститорима као и званична шема за заштиту инвеститора у земљи, надлежни орган одузима дозволу за рад том инвестиционом друштву;
- заштита инвеститора примењује се на заједничке рачуне клијената.

Такође, у циљу размене искустава и упознавања са различитим примерима организовања и функционисања система за заштиту инвеститора, успостављена је сарадња с фондовима за заштиту инвеститора Чешке, Хрватске и Бугарске.



3. Управљање државним и друштвеним капиталом

Законом о Агенцији за осигурање депозита²⁸ прописано је да Агенција учествује у управљању банкама у којима акције поседује Република Србија, да организује и спроводи продају тих акција, као и да обавља друге послове у име и за рачун Републике Србије.

Ове надлежности прецизније су уређене Законом о тржишту капитала²⁹ и Законом о преузимању акционарских друштава,³⁰ као и Уредбом о начину и поступку продаје акција банака које су у власништву Републике Србије или у власништву банака у стечају и ликвидацији у којима функцију стечајног и ликвидационог управника врши Агенција за осигурање депозита.³¹

3.1 Банке с државним капиталом

Банке у којима Република Србија има учешћа у капиталу могу се поделити у три групе:

- банке с већинским учешћем државе;
- банке у којима држава заједно с професионалним инвеститорима има већинско учешће;
- банке у којима држава има мањинско учешће.

На дан 31.12.2012. године, Република Србија била је већински власник у три банке, већински власник с професионалним инвеститорима (EBRD и IFC) у две банке, док је мањинско власништво поседовала у три банке, како следи:

	Назив банке	Учешће РС (%)	АОД/стечајеви (%)	Укупно учешће (%)
Банке у којима је држава већински акционар	Банка Поштанска штедионица а.д. Београд*	100,00%		100,00%
	Српска банка а.д. Београд	99,04%		99,04%
	Привредна банка Београд а.д. Београд	64,80%		64,80%
Банке у којима је држава већински акционар заједно с EBRD и IFC	Комерцијална банка а.д. Београд	42,60%	6,55%	49,15%
	Чачанска банка а.д. Чачак	28,49%	3,27%	31,76%
Банке у којима је држава мањински акционар	ЈУБМЕС банка а.д. Београд	19,83%	7,88%	27,71%
	Развојна банка Војводине а.д. Нови Сад**	23,19%		23,19%
	Среду банка а.д. Крагујевац	12,89%	2,51%	15,40%

* учешће Републике Србије износи 47.85%, учешће ЈП ПТТ саобраћаја „Србија“, Фонда ПИО и Фонда за развој Републике Србије износи 52.15%, што је укупно 100%
** учешће АП Војводине је 63.03%

Према подацима на дан 31.12.2012. године, учешће банака у којима је Република Србија већински акционар у укупној билансној суми банкарског сектора Србије износило је 4,52%, учешће банака у којима је Република Србија заједно с EBRD и IFC већински акционар било је

²⁸ „Службени гласник РС“, бр. 61/05, 116/08 и 91/10.

²⁹ „Службени гласник РС“, број 31/11.

³⁰ „Службени гласник РС“, бр. 46/06, 107/09 и 99/11.

³¹ „Службени гласник РС“, бр. 59/04, 108/04 и 92/05.



12,40%, док је учешће банака у којима је Република Србија мањински акционар било на нивоу од 1,80%.

Посматрано по износу капитала, учешће банака у којима је Република Србија већински акционар у укупном капиталу банкарског сектора Србије на дан 31.12.2012. године износило је 3,44%, учешће банака у којима је Република Србија заједно с EBRD и IFC већински акционар износило је 10,99%, док је учешће банака у којима је Република Србија мањински акционар било на нивоу од 2,11%.

Учешће банака у којима је Република Србија већински акционар у укупним депозитима банкарског система Србије на дан 31.12.2012. године износило је 5,64%, учешће банака у којима је Република Србија заједно с EBRD и IFC већински акционар износило је 14,85%, док је учешће банака у којима је Република Србија мањински акционар било на нивоу од 2,02%.

На основу дневних, месечних и периодичних извештаја, Агенција прати пословање тих банака и у складу са захтевима министарства надлежног за послове финансија даје извештаје и податке за поједине банке који су потребни ради доношења конкретних одлука и аката Владе, у име Републике Србије као акционара.

У складу са законом и прописима и на основу овлашћења Владе, Агенција је надлежна за организовање и спровођење поступка продаје акција банака које су у власништву Републике Србије, у име и за рачун Републике Србије учествује у преговорима с међународним финансијским институцијама и потенцијалним стратешким партнерима ради докапитализације банака у којима Република Србија има власништво над акцијама, организује поступке припајања/спајања банака чији је акционар Република Србија и организује преузимање лоше активе банака.

Финансијска и економска криза током 2009. године, поред свих мера које су се односиле на банкарски сектор у целини, захтевала је прилагођавање и специфичан приступ управљању акцијама банака у државном власништву. Влада је Закључком 05 број: 422-2388/2009-1 од 07.05.2009. године усвојила Стратегију управљања акцијама банака у власништву Републике Србије за период 2009-2012. године. Спровођење Стратегије подразумевало је активности као што су: докапитализација појединих банака, анализе економске оправданости припајања одређених банака, спровођење и праћење поступка припајања и припрема и спровођење планова институционалне изградње. Стратегијом је предвиђено да се продаја акција банака које су у државном власништву спроводи у каснијој фази, када се стекну повољнији услови на тржишту. Све активности наведене у Стратегији спроводиле су се на начин и у складу с одлукама које је Влада доносила у периоду важења и примене Стратегије.

У циљу одржавања и унапређења финансијске стабилности у земљи, крајем 2010. године усвојене су измене и допуне следећих закона: Закона о банкама, Закона о осигурању депозита, Закона о Агенцији за осигурање депозита и Закона о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање. Усвојене измене, између осталог, предвиђају унапређење постојећих и прописивање нових мера у циљу заштите осигураних депозита и очувања финансијске стабилности у Републици Србији у случају кад банка остане без дозволе за рад.

Поред тога, Влада је крајем 2011. године усвојила Програм мера за очување финансијске стабилности банака како би се предупредили и свели на најмању меру евентуални неповољни ефекти глобалне финансијске кризе на српско банкарско тржиште. Нови Програм мера усвојен је у априлу 2012. године. Основни циљеви овог програма усмерени су на очување стабилности банкарског сектора ради обезбеђења сигурности депонената, солвентности и ликвидности банака у условима када се идентификују озбиљни проблеми у пословању једне или више банака, а који могу угрозити финансијску стабилност у Републици Србији. Програм мера се спроводио у току 2012. године.



Ради избегавања негативних последица по финансијски систем Републике Србије, крајем 2012. године донет је Закон о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије, на основу којег су предузете благовремене мере у решавању проблема и статуса појединих банака.

Наведене активности у 2012. години биле су првенствено усмерене на очување стабилности финансијског система и сигурности депозита у банкама. Учешће категорија депонената обухваћених осигурањем депозита у укупним депозитима у систему је: депозити физичких лица представљају 80% укупних депозита у систему, депозити предузетника учествују са 1%, депозити малих правних лица са 12%, а депозити средњих правних лица са 7% у укупним депозитима у систему. У валутној структури укупних депозита преовлађују девизни депозити с учешћем од 82,73% (код депозита физичких лица учешће девизних депозита је веће и износи 93,45%), док је учешће динарских депозита 17,27%. Према подацима из биланса стања банака за 31.12.2012. годину, учешће осигураних депозита у изворима финансирања умањеним за износ капитала креће се у распону од 81,53% до 21,71%, док је код 20 банака (од укупно 31 банке колико их послује у Србији), ово учешће веће од 50%.

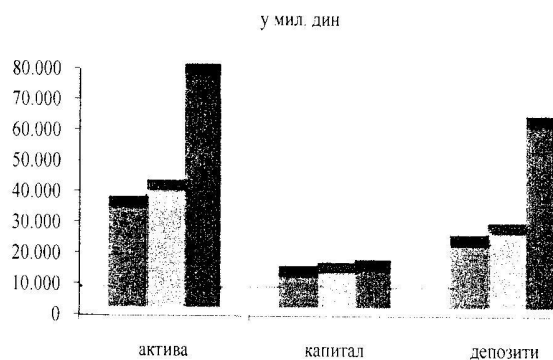
Актива банкарског сектора на дан 31.12.2012. године износила је 84,8% бруто друштвеног производа. Банкарски сектор Србије може се сматрати задовољавајуће капитализованим имајући у виду висок ниво просечног показатеља адекватности капитала који је на крају 2012. године износио 19,9%. Ликвидност банкарског сектора Србије на крају 2012. године била је на задовољавајућем нивоу (просечан месечни показатељ ликвидности износио је 2,08), упркос чињеници да је финансијска криза имала веома негативан утицај на реални сектор и сектор становништва. Учешће проблематичних зајмова је крајем 2012. године износило 18,6% укупно одобрених бруто кредита. У складу с постављеним циљевима економске политике у 2012. години, предузимане су мере за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе на привреду и финансије Републике Србије.

Основни подаци о пословању банака у којима Република Србија има власништво над акцијама дати су у наставку:

Банка Поштанска штедионица а.д. Београд

Преузимање дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд у четвртном кварталу 2012. године допринело је знатном ширењу пословне мреже банке, коју су на дан 31.12.2012. године чиниле: 4 филијале, 112 експозитура и 2 самостална шалтера. Крајем 2012. године, Банка је имала 1.913 запослених, с тим што су 282 преузета од Нове Агробанке.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 2,62% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 3,46%, док је учешће банке у капиталу било 0,79%. Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:





На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:

Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	44.959.583	Краткорочно пословање	56.134.542
-девизно	23.747.994	-девизно	23.896.010
-динарско	21.211.589	-динарско	32.238.532
Дугорочно пословање	26.144.046	Дугорочно пословање	7.086.100
-девизно	5.776.861	-девизно	6.163.095
-динарско	20.367.185	-динарско	923.005
Стална средства	4.374.900	Капитал и резерве	12.257.887
Укупно	75.478.529	Укупно	75.478.529

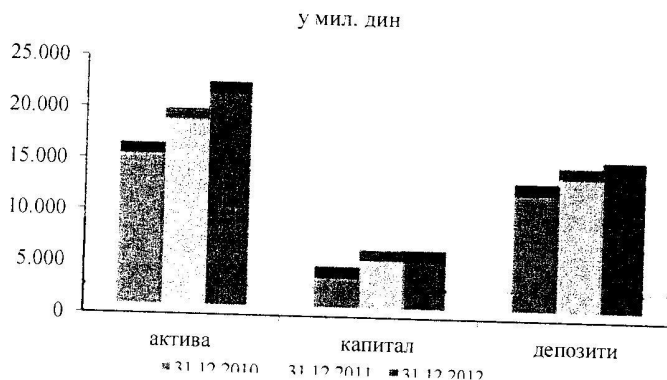
У складу са Стратегијом, у 2012. години наставило се с радом на институционалној изградњи и реструктурирању Банке Поштанске штедионице. Крајем августа 2011. године изабрани саветник је израдио и представио детаљан преглед активности у оквиру процеса институционалне изградње у Банци и разрадио детаље. Пројекат институционалне изградње састојао се из 7 потпројеката:

- Анализа прихода и расхода из пословног односа с ПТТ,
- Управљање ризицима у складу са Базелском регулативом,
- Унапређење активности у Сектору наплате лоших пласмана,
- Управљање људским ресурсима,
- Деривати,
- Унапређење Главне књиге,
- Анализе линија пословања.

Пројекат је успешно завршен 03.08.2012. године. Рад и испуњавање уговорних обавеза саветника контролисао је Надзорни одбор за праћење спровођења пројекта институционалне изградње банке, у саставу представника саветника, Банке, ПТТ и Агенције. У наредном периоду радиће се на примени препорука саветника у циљу унапређења пословања банке.

Српска банка а.д. Београд

Банка своје пословање обавља у 36 организационих делова. Крајем 2012. године, банка је имала 427 запослених. На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 0,72% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 0,80%, док је учешће банке у капиталу било 0,79%. Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:



На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:



у хиљадама динара

Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	15.882.579	Краткорочно пословање	10.142.934
-девизно	5.238.626	-девизно	5.225.810
-динарско	10.643.953	-динарско	4.917.124
Дугорочно пословање	2.559.087	Дугорочно пословање	5.945.546
-девизно	6.944	-девизно	5.745.659
-динарско	2.552.143	-динарско	199.887
Стална средства	2.310.780	Капитал и резерве	4.663.966
Укупно	20.752.446	Укупно	20.752.446

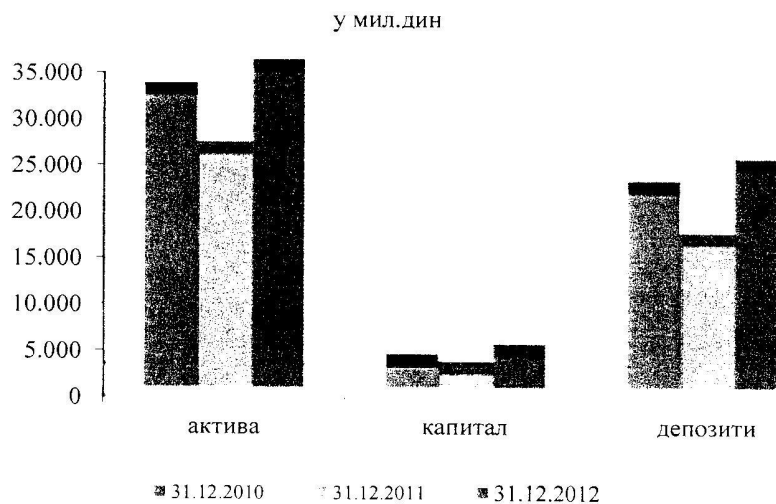
Привредна банка Београд а.д. Београд

Банка своје пословање обавља у 35 организационих делова. Крајем 2012. године, банка је имала 378 запослених.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 1,18% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 1,38%, док је учешће Банке у капиталу било 0,57%.

Банка је у 2012. години остварила губитак у износу од 173 милиона динара, а показатељ адекватности капитала на дан 31.12.2012. године износио је 6,48%, чиме је банка ушла у зону знатне поткапитализованости. И остали показатељи пословања остварени су ван законом прописаних лимита, и то: највећа изложеност - велики кредит према једном лицу које није повезано са Банком (46,94%), збир укупних великих изложености Банке (878,33%) и укупних улагања Банке (66,28%)

Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:



На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:



у хиљадама динара			
Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	20.235.115	Краткорочно пословање	20.899.011
-девизно	7.316.380	-девизно	13.150.479
-динарско	12.918.735	-динарско	7.748.532
Дугорочно пословање	12.789.580	Дугорочно пословање	9.767.873
-девизно	1.050.301	-девизно	8.125.719
-динарско	11.739.279	-динарско	1.642.154
Стална средства	1.029.981	Капитал и резерве	3.387.792
Укупно	34.054.676	Укупно	34.054.676

Комерцијална банка а.д. Београд

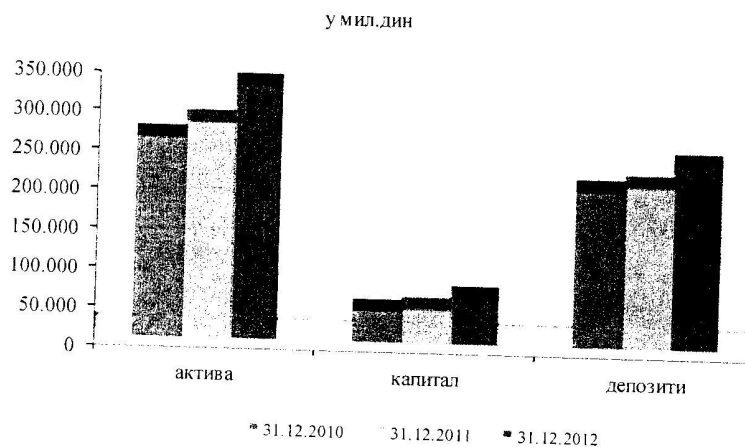
Значајан раст банке у претходном периоду у свим сегментима пословања сврстава је у ред највећих банака на српском тржишту с билансном активом преко 324 милијарде динара (2,85 милијарди евра) на дан 31.12.2012. године.

Банка има развијену пословну мрежу коју чине 253 организационе јединице и покрива територију целе Србије. Крајем 2012. године, банка је имала 2.989 запослених.

Комерцијална банка има три зависна правна лица с учешћем у власништву. То су две банке: Комерцијална банка а.д. Будва (100%) и Комерцијална банка а.д. Бања Лука (99,99%), а банка је и оснивач Друштва за управљање инвестиционим фондовима KomBank Invest а.д. Београд.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 11,26% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом (друга по величини банка на тржишту), учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 13,87%, док је учешће банке у капиталу било 10,13%.

Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:





На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:

у хиљадама динара			
Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	168.988.361	Краткорочно пословање	206.704.865
-девизно	69.366.981	-девизно	149.825.413
-динарско	99.621.380	-динарско	56.879.452
Дугорочно пословање	147.182.128	Дугорочно пословање	57.616.348
-девизно	29.317.044	-девизно	54.820.148
-динарско	117.865.084	-динарско	2.796.200
Стална средства	8.017.284	Капитал и резерве	59.866.560
Укупно	324.187.773	Укупно	324.187.773

Чачанска банка а.д. Чачак

Банка своје пословање обавља у 25 организационих делова. Централна банке је у Чачку. Крајем 2012. године, банка је имала 389 запослених.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 1,14% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 0,98%, док је учешће банке у капиталу било 0,86%.

Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:



На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:

у хиљадама динара			
Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	13.653.195	Краткорочно пословање	14.621.149
-девизно	7.803.772	-девизно	10.287.565
-динарско	5.849.423	-динарско	4.333.584
Дугорочно пословање	18.339.662	Дугорочно пословање	13.133.214
-девизно	764.773	-девизно	13.049.210
-динарско	17.574.889	-динарско	84.004
Стална средства	839.150	Капитал и резерве	5.077.644
Укупно	32.832.007	Укупно	32.832.007

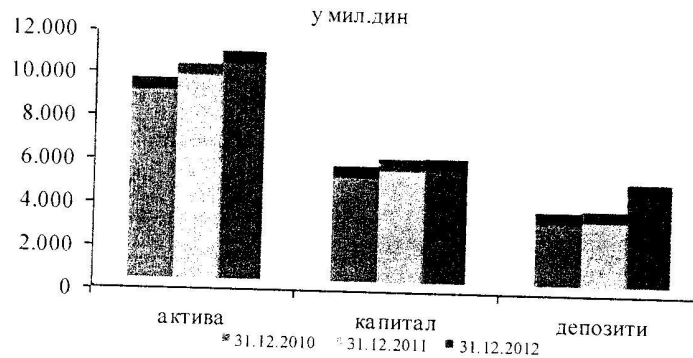


ЈУБМЕС банка а.д. Београд

Банка своје целокупно пословање обавља у централи у Београду. Крајем 2012. године, банка је имала 119 запослених.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 0,35% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 0,26%, док је учешће банке у капиталу било 0,90%.

Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:



На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:

Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	7.793.272	Краткорочно пословање	4.016.069
-девизно	3.677.307	-девизно	3.110.974
-динарско	4.115.965	-динарско	905.095
Дугорочно пословање	1.394.378	Дугорочно пословање	817.356
-девизно	169	-девизно	788.772
-динарско	1.394.209	-динарско	28.584
Стална средства	990.845	Капитал и резерве	5.345.070
Укупно	10.178.495	Укупно	10.178.495

у хиљадама динара

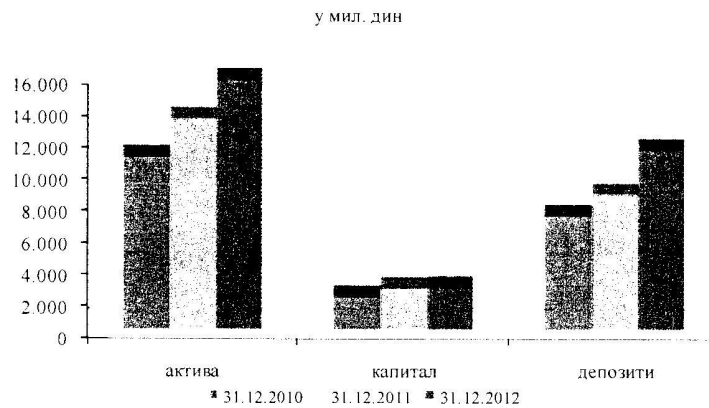
Среду банка а.д. Крагујевац

Среду банка своје пословање обавља преко 53 организациона дела и централе у Крагујевцу. Крајем 2012. године, банка је имала 376 запослених.

На дан 31.12.2012. године, банка је имала учешће од 0,55% у банкарском сектору у Србији мерено укупном активом, учешће у укупним депозитима банкарског сектора износило је 0,67%, док је учешће банке у капиталу било 0,46%.



Кретање висине активе, капитала и депозита дато је у наредном приказу:



На дан 31.12.2012. године, структура биланса стања била је следећа:

у хиљадама динара

Актива		Пасива	
Краткорочно пословање	11.428.681	Краткорочно пословање	12.947.084
-девизно	4.997.768	-девизно	6.991.677
-динарско	6.430.913	-динарско	5.955.407
Дугорочно пословање	2.911.334	Дугорочно пословање	133.571
-девизно	216.735	-девизно	43.408
-динарско	2.694.599	-динарско	90.163
Стална средства	1.449.904	Капитал и резерве	2.709.264
Укупно	15.789.919	Укупно	15.789.919

3.2 Спровођење Уговора акционара банака између Републике Србије и међународних финансијских институција

Комерцијална банка а.д. Београд

Активност Агенције у 2012. години, као и претходних година, била је праћење спровођења Уговора акционара који је потписан 17.12.2009. године између EBRD, IFC Capitalization (Equity) Fund L.P., DEG - Deutsche investition - und Entwicklungsgesellschaft MBH и Swedfund International AB, с једне, и Републике Србије, с друге стране. Сходно томе, у 2010. години усвојена је Стратегија и Пословни план Банке за период 2011-2013. године.

У складу с наведеним Уговором, започет је процес избора приватизационог саветника припремом услова за избор овог саветника у периоду јун - октобар 2011. године. Оглас за избор приватизационог саветника објављен је 30.11.2011. године. Примљено је 15 изјава о заинтересованости угледних светских финансијских институција. Управни одбор Агенције именован је Комисију за избор саветника. На основу предлога Комисије за избор саветника, Управни одбор Агенције је 11.07.2012. године донео одлуку о списку кандидата у ужем избору. Наредни кораци у процесу приватизације Банке спроводиће се у складу с договором акционара.

Скупштина Комерцијалне банке је 26.09.2012. године донела Одлуку о 26. емисији акција (преференцијалних акција које се могу претворити у обичне акције) у циљу реализације права Републике Србије, регулисаног Уговором акционара, да очува статус појединачно највећег



акционара. Влада је 18.10.2012. године донела Закључак 05 Број: 422-7074/2012, на основу којег је Република Србија извршила докапитализацију Комерцијалне банке а.д. Београд у износу од 11,57 милијарди динара (око 101,5 милиона евра), чиме је стекла 3.310.456 замењивих преференцијалних акција. Уплата је извршена у року који је утврђен Одлуком Скупштине Банке, односно у периоду од 29. до 31.10.2012. године.

Чачанска банка а.д. Чачак

Током 2012. године, Агенција је пратила спровођење Уговора акционара који је потписан 14.12.2010. године између Европске банке за обнову и развој и Међународне финансијске корпорације, с једне стране, и Републике Србије, с друге.

У складу с потписаним Уговором акционара, током 2011. године започет је процес израде нацрта услова за заједничког финансијског саветника и објављен је оглас за избор саветника на основу којег је примљено 6 изјава о заинтересованости од угледних финансијских институција из Француске, Канаде, Мађарске, Грчке и Србије. Након тога, Управни одбор Агенције је, на предлог Комисије за избор, донео одлуку о списку од 5 кандидата у ужем избору од којих су 2 компаније доставиле благовремене понуде. Ради потписивања уговора с изабраним саветником, Агенција је затражила од Европске банке за обнову и развој и Међународне финансијске корпорације формално одобрење. Дописи од међународних финансијских институција су примљени у априлу 2012. године, након чега је Управни одбор Агенције дана 01.06.2012. године усвојио Уговор о ангажовању заједничког финансијског саветника Ernst&Young д.о.о Београд. Уговор је потписан 03.07.2012. године. Заједнички финансијски саветник је у току септембра 2012. године доставио извештаје о финансијској и правној анализи банке, а у новембру 2012. године и остале извештаје о потенцијалној изложености Владе, процени вредности банке и процени тржишта. Наредни кораци у процесу приватизације Банке спроводиће се у складу с договором акционара.

3.3 Програм мера за очување финансијске стабилности

Влада је 19.04.2012. године усвојила Програм мера за очување финансијске стабилности банака на период од две године. Програм је усмерен на очување стабилности банкарског сектора ради обезбеђивања сигурности депонената, солвентности и ликвидности банака у условима када се идентификују озбиљни проблеми у пословању једне или више банака, а који могу угрозити финансијску стабилност у Републици Србији. Надлежности и конкретне одговорности Агенције утврђене су законом и овим Програмом. Агенција, у складу с актом Владе донетим на предлог НБС, може код банака предузети следеће мере: 1) покрити потенцијалне губитке; 2) преузети, купити или на други начин стећи лошу активу; 3) управљати том активом и продати ту активу. За покриће потенцијалних губитака, Република Србија може издавати обвезнице.

С обзиром на то да је Програм мера усвојен на рок од две године од дана доношења, у 2012. години вршене су измене и допуне текста Програма ради стварања могућности да Влада интервенише у случају озбиљнијих поремећаја и угрожавања стабилности банкарског система.

У имплементацији Програма мера, Агенција обавља оперативне послове у складу са законом и актом Владе о издавању обвезница ради покрића потенцијалних губитака или докапитализације једне или више банака. У складу с моделом за који се Влада определи, Агенција може у име и за рачун Републике Србије преузети лошу активу банака и управљати њоме у складу са стратегијом за управљање лошом активом коју доноси Влада. На основу наведеног става из усвојеног Програма мера, Агенција не доноси никакве одлуке у вези с појединачним захтевима банака, већ само обавља послове у складу са законом а на основу акта Владе.



Спровођење Програма предвиђа његову реализацију у кратком временском периоду према дефинисаном редоследу, како би се негативни ефекти минимизирали. У зависности од мере за коју се Влада определи (емитовање обвезница за покриће потенцијалних губитака и/или докапитализација), поступак реализације Програма је различит.

У циљу ефикасног и благовременог одлучивања по поднетим захтевима банака у 2012. години, Влада је Закључком именовала Радну групу која је била овлашћена за преговоре с већинским акционарима и усаглашавање текста споразума између постојећих акционара/банке и Владе. Радну групу су чинили представници Министарства финансија, НБС и Агенције.

Привредна банка Београд а.д. Београд

Привредна банка Београд а.д. Београд (у даљем тексту: ПББ) поднела је, почетком фебруара 2012. године, Захтев за учешће у Програму мера ради докапитализације обвезницама Републике Србије. Код ПББ није било преузимања лоше активе, те је у том смислу улога Агенције била да испрати докапитализацију банке у којој Република Србија има учешће у капиталу, која је сходно закону у надлежности Агенције.

Захтев ПББ прихваћен је Закључком Владе 05 Број: 422-1139/2012-1 на седници која је одржана дана 23.02.2012. године. Истим закључком усвојен је и Предлог споразума о утврђивању међусобних права и обавеза између Републике Србије и ПББ, који је потписан дана 29.02.2012. године. Поводом тог закључка, Влада је на седници одржаној 01.03.2012. године донела Одлуку о емисији дугорочних државних хартија од вредности Републике Србије 05 Број: 424-1528/2012-01, ради покрића потенцијалних губитака, односно докапитализације ПББ у износу од 18 милиона евра. Емитовањем обвезница, Република Србија је стекла 3.213.838 комада обичних акција ПББ, номиналне вредности 620 динара по акцији, што у апсолутном износу чини 1,99 милијарди динара, односно 56,32% гласачких права банке, чиме је повећано директно власништво Републике Србије на 64,80% гласачких права. Показатељи пословања ПББ који су били ван прописаних лимита, након емисије државних хартија од вредности Републике Србије и сходно томе спроведене докапитализације ПББ, доведени су у законом прописане оквире. Програмом мера је дефинисано да ће се у наредном периоду предузимати потребне мере у складу с извештајима банке о реализацији Програма стабилизације, који је саставни део Закључка Владе.

У Споразуму о утврђивању међусобних права и обавеза између Републике Србије и ПББ који је Влада Републике Србије потписала с ПББ дана 29.02.2012. године у вези с докапитализацијом банке, дефинисана је намера Владе да се пронађе стратешки партнер за банку, што је планирано и Стратегијом управљања акцијама банака у власништву Републике Србије за период 2009-2012. године.

У складу с наведеним, 28.11.2012. године Влада је донела Закључак којим се даје сагласност за покретање поступка повећања основног капитала ПББ од стране квалификованог инвеститора, односно покретање поступка продаје акција ПББ у власништву Републике Србије (у даљем тексту: Закључак), након чега Република Србија неће имати контролну управљачку улогу у ПББ. Истим Закључком, Влада је дала сагласност да, пре почетка поступка повећања основног капитала банке од стране квалификованог инвеститора, односно пре покретања поступка продаје акција банке у власништву Републике Србије, ПББ спроведе све потребне активности за избор саветника. Поступак је спроведен и у јануару 2013. године је изабран саветник. Дана 06.12.2012. године, у циљу реализације Закључка, Влада се сагласила с Нацртом огласа којим се Република Србија обраћа квалификованим инвеститорима ради докапитализације и/или припајања и/или продаје акција ПББ. Истим закључком Владе, Агенција је задужена да предузме неопходне активности из оквира законом утврђене надлежности ради пружања неопходне подршке у реализацији започетог поступка.



Развојна банка Војводине а.д. Нови Сад

Захтев Развојне банке Војводине а.д. Нови Сад (у даљем тексту: РБВ) за учешће у Програму мера за очување финансијске стабилности банака Влада је прихватила 27.02.2012. године због проблема поткапитализованости и знатног износа лоше активе.

У решавање проблема РБВ укључила се и АП Војводина. Влада АП Војводине, у својству већинског власника РБВ је 19.03.2012. године прихватила Информацију о спровођењу мера и активности на унапређењу функционисања финансијских институција чији је оснивач или у којима је већински власник АП Војводина. На основу тог акта, Скупштина АП Војводине донела је Одлуку о престанку с радом Фонда за развој АП Војводине. За износ новчаних средства (капитал и депозити код РБВ) која је Фонд за развој вратио АП Војводини извршена је докапитализација РБВ у износу од 4,3 милијарде динара и повећано учешће АП Војводине преко 70%.

На основу Закључка Владе 05 Број: 422-1322/2012 од 27.02.2012, Република Србија је, у циљу покрића потенцијалних губитака, донела Одлуку о емитовању обвезница Републике Србије у износу од 5 милијарди динара и пренела их на РБВ, уз истовремено преузимање лоше активе. Након тога, Влада је прихватила Извештај о налазима чињеничног стања процене лоше активе РБВ на дан 31.12.2011. године, који је доставио независни ревизор Deloitte д.о.о. Београд. Овим Закључком предвиђено је да РБВ емитује акције на име Републике Србије за износ разлике између износа емитованих обвезница Републике Србије од пет милијарди динара и процењене нето вредности лоше активе РБВ у износу од милијарду динара. Такође, за износ разлике између износа емитованих обвезница АП Војводине од 4 милијарде динара и процењене нето (надокнадиве) вредности активе РБВ по налазу независног ревизора у износу од 1,2 милиона динара, РБВ је емитовала акције на име АП Војводине.

Према Листама дужника, које су саставни део Закључка Владе и Одлуке Владе АП Војводине, лошу активу чине потраживања од 60 правних лица у укупном износу од 8,99 милијарди динара са стањем на дан 31.12.2011. године. Агенција је, у складу са чланом 9. Закона о Агенцији за осигурање депозита и на основу закључка Владе, преузела лошу активу РБВ, у име Републике Србије и АП Војводине. У име Републике Србије преузета су потраживања у износу од 4,99 милијарди динара, а у име АП Војводине 4 милијарде динара. Влада је донела Закључак којим даје сагласност Агенцији да преузме, управља и/или прода лошу активу РБВ, у име и за рачун АП Војводине.

Дана 11.06.2012. године емитоване су обвезнице Републике Србије и АП Војводине чиме су се стекли услови за пренос лоше активе. Током јуна је извршено преузимање документације, закључени су уговори о цесији, сачињене спецификације потраживања која се преузимају, као и записници о преузимању потраживања. Након спроведене емисије акција у корист Републике Србије и АП Војводине, Извршно веће АПВ повећало је учешће у капиталу РБВ на 63,03%, док је Република Србија стекла учешће од 23,19%.

И поред предузетих мера, финансијско стање РБВ и даље се погоршавало, те је Народна банка Србије донела Решење о привременој мери Г.бр.7351, којим је констатовано следеће: на дан 31.07.2012. године РБВ је знатно поткапитализована (6,2%), губитак у периоду 01.01-31.07.2012. износи 7,7 милијарди динара; показатељ улагања у лица која нису у финансијском сектору и у основна средства је 196,34 % (прописани максимум је 60%), показатељ изложености према једном лицу или групи повезаних лица је већи од прописаног максимума од 25% за осам правних лица, а учешће бруто проблематичних кредита у укупним бруто кредитима је 69,36%.

Имајући у виду наведено, Влада Републике Србије је 06.12.2012. године донела Закључак 05 Број: 46-8891/2012 којим је усвојила Предлог Споразума о преносу имовине и обавеза РБВ



између Републике Србије, с једне стране, и АПВ, с друге стране, који предвиђа редослед активности у циљу спровођења преноса дела имовине и обавеза на банку преузимаоца у складу са Законом о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије, као и пренос дела aktive на Развојни фонд Војводине. За разлику између вредности осигураних и неосигураних депозита и вредности дела aktive РБВ који ће бити пренети банци преузимаоцу, Република Србија и АП Војводина ће емитовати обвезнице у корист банке преузимаоца.

Решавање проблематичних банака

На основу одредаба Закона о банкама, Народна банка Србије је дана 29.12.2011. године донела Решење о увођењу принудне управе у Пољопривредној банци Агробанци а.д. Београд (у даљем тексту: Агробанка) на период од 6 месеци. Истим решењем, Народна банка Србије именовала је два принудна управника који су преузели функције управног и извршног одбора банке.

Како је у току спровођења принудне управе Народна банка Србије, на основу месечних извештаја принудних управника, утврдила да се у Агробанци не спроводи План активности који су усвојили акционари, односно да се финансијско стање банке не побољшава, Народна банка Србије је дана 25.05.2012. године донела Решење којим се окончава принудна управа над Агробанком, одузима дозвола за рад и именује Агенција за администратора Агробанке.

С обзиром на чињеницу да је Агробанка била банка од системског значаја, покретање поступка стечаја могло се негативно одразити на очување стабилности финансијског система, пословање других банака, несметано функционисање платног система, као и на поверење у банкарски систем. Користећи овлашћења дата Законом о стечају и ликвидацији банака и друштава за осигурање, на основу Закључка Владе 05 Број 420-3765/2012 од 25.05.2012. године, Управни одбор Агенције је дана 25.05.2012. године донео одлуку о оснивању банке за посебне намене под називом Нова Агробанка а.д. Београд (у даљем тексту: Нова Агробанка), на коју су пренете обавезе и део имовине Агробанке.

Оснивачки капитал Нове Агробанке састојао се од новчаног дела оснивачког капитала у износу од 5 милиона евра који је, у складу са законом, обезбедила Агенција из Фонда за осигурање депозита, и капитала у неновчаном облику у износу од 85 милиона евра, који је Агенцији, као једином оснивачу, обезбедила Влада тако што је емитовала обвезнице Републике Србије и пренела их на власнички рачун Агенције. Влада је својим Закључком наложила Агенцији да, у своје име, дугорочним државним хартијама од вредности купи оснивачке акције банке за посебне намене на коју ће се пренети целокупна или део имовине и обавеза Агробанке којој је одузета дозвола за рад и која се налази под административним управљањем.

Истим Закључком, Влада је одобрила да Агенција обезбеди финансијску подршку Новој Агробанци у износу од 25 милиона евра из средстава Фонда за осигурање депозита, у форми краткорочног кредита, с роком доспећа од шест месеци.

Дана 26.05.2012. године, Народна банка Србије донела је Решење којим је дала дозволу за рад банци за посебне намене Новој Агробанци на период од 2 године, као и претходну сагласност на именовање управног и извршног одбора Нове Агробанке.

У циљу решавања питања Нове Агробанке, као и других банака у којима Република Србија поседује акционарски капитал, дана 26.10.2012. године усвојен је Закон о преузимању имовине и обавеза одређених банака ради очувања стабилности финансијског система Републике Србије (у даљем тексту: Закон). Законом је успостављен оквир на основу којег државни органи могу да реагују у изузетним и хитним случајевима који озбиљно прете да наруше финансијску стабилност Републике Србије.



Законом се уређују услови, начин и поступак преузимања целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза банака у којима Република Србија, односно АП Војводина, има директно или индиректно контролно учешће, укључујући и банке за посебне намене и банке под административним управљањем (у даљем тексту: банка преносилац), у случају када би неспровођење преузимања представљало озбиљну претњу по стабилност финансијског система Републике Србије.

Тиме је омогућено да заинтересоване банке преузму имовину банака које су наишле на тешкоће у пословању, уз преузимање обавеза тих банака, чиме се доприноси сигурности депонената банака, а то је један од најважнијих елемената финансијске стабилности. Након што се изврши преузимање имовине и обавеза, банка која има тешкоће у пословању неће више испуњавати услове за наставак пословања, што је разлог за одузимање дозволе за рад и покретање поступка стечаја који неће имати негативне последице на стабилност финансијског система и привреде Републике Србије.

У складу с одредбама Закона, преузимање целокупне или дела имовине и укупних или дела обавеза банке за посебне намене и банке под административним управљањем врши се уговором о преузимању закљученим између Агенције, као преносиоца, и банке преузимаоца. Банци преузимаоцу може се пружити бесповратна финансијска подршка за преузимање, о чему се закључује уговор о давању бесповратне финансијске подршке између Агенције и банке преносиоца. Извор средстава финансијске подршке банци преузимаоцу су средства Агенције. Законом је предвиђено да ће Република Србија, уколико се за то укаже потреба, Агенцији надокнадити наведена средства.

Министарство финансија и привреде је дана 27.10.2012. године Народној банци Србије доставило предлог да Банка Поштанска штедионица а.д. Београд преузме део имовине и обавеза банке за посебне намене Нове Агробанке. У складу са Законом, Народна банка Србије је истог дана дала позитивно мишљење према којем је решење да Банка Поштанска штедионица преузме имовину и обавезе Нове Агробанке нужно и адекватно из угла стабилизације финансијског система и елиминисања системских ризика, као и коначно решавања питања постојања Нове Агробанке као банке за посебне намене.

На основу одредаба Закона, а у циљу очувања финансијске стабилности у Републици Србији, Влада је, по захтеву Министарства финансија и привреде и по прибављеном позитивном мишљењу Народне банке Србије, донела Закључак 05 Број 422-7418/2012 од 27.10.2012. године, којим је усвојен Нацрт уговора о преузимању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке између Агенције за осигурање депозита, као преносиоца, и Банке Поштанске штедионице а.д. Београд, као банке преузимаоца, као и Нацрт Уговора о давању бесповратне финансијске подршке између Агенције за осигурање депозита и Банке Поштанске штедионице а.д. Београд, као банке преузимаоца. Наведеним Закључком, Влада је усвојила списак имовине и обавеза који су предмет преузимања. Поступајући по налогу Владе, Агенција за осигурање депозита и Банка Поштанска штедионица а.д. Београд су дана 27.10.2012. године потписале и судски овериле следеће уговоре: Уговор о преузимању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд (у даљем тексту: Уговор о преузимању) и Уговор о давању бесповратне финансијске подршке (у даљем тексту: Уговор о подршци).

Поступак преузимања реализован је кроз две фазе:

- 1) Сагледавање позиција имовине и обавеза Нове Агробанке, које је требало да буду предмет преузимања и
- 2) Преузимање дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке.

У првој фази анализиране су имовина и обавезе који је требало да буду преузети. Предмет сагледавања били су и процена и пројекција показатеља пословања, девизни ризик, ликвидност, обавезна резерва и адекватност.



Вредност имовине која се преузима Уговором о преузимању према стању на дан 26.10.2012. године износила је 17.777.995.164,84 динара, увећана за припадајуће камате обрачунате на стање имовине на дан 26.10.2012. године. Вредност обавеза које се преузимају Уговором о преузимању према стању на дан 26.10.2012. године је 44.763.016.940,66 динара, увећана за припадајуће камате обрачунате на стање обавеза на дан 26.10.2012. године.

Уговором о подршци Агенција је обавезна да Банци Поштанској штедионици а.д. Београд обезбеди бесповратну финансијску подршку за преузимање имовине и обавеза Нове Агробанке а.д. Београд у износу не већем од 238.495.796,59 евра, при чему се за обрачун користи курс 114,1036 динара за 1 евро.

Наведеним уговором је предвиђено да коначни износ бесповратне финансијске подршке не може прећи утврђени максимални износ, те да ће тај износ бити коначно утврђен анексом тог уговора који треба да буде закључен у року од 2 дана од дана закључења Уговора о бесповратној финансијској подршци, након што Агенција и банка преузималац утврде коначне износе активних и пасивних камата. Агенција и Банка Поштанска штедионица нису биле у могућности да у року од 2 дана утврде коначни износ бесповратне финансијске помоћи због комплексности и сложености обрачуна, тако да је са два анекса уговора рок продужен до 10.12.2012. године.

Након потписивања Уговора о давању бесповратне финансијске подршке, Агенција је дана 27.10.2012. године на одговарајуће рачуне Банке Поштанске штедионице пренела износ од 178.481.000 евра, 112.396.000 динара, као и хартије од вредности које је издала РС у износу од 27.058.127,40 евра. Разлику између исплаћених средстава и укупног износа потребног за финансијску подршку, а не више од 31.971.634,54 евра, Агенција ће дозначавати банци преузимаоцу у складу са динамиком наплате премије осигурања у 2013. години, а банка преузималац заснива потраживање према Агенцији за тај износ.

У периоду усаглашавања и преузимања дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке, банка преносилац и Агенција закључиле су три анекса којима је регулисан (продлижан) рок до коначног извршења трансакције и закључења коначног анекса Уговора о подршци.

Након коначног завршетка трансакције утврђено је следеће:

1. Вредност имовине коју је банка преузималац преузела Уговором о преузимању према стању на дан 26.10.2012. године износи 18.122.851.641,50 динара;
2. Вредност обавеза које је банка преузималац преузела Уговором о преузимању према стању на дан 26.10.2012. године је 47.875.297.471,76 динара;
3. Влада РС донела је Закључак број: 422-9518/2012 од 27.12.2012. године, о закључењу Анекса 1 Уговора о преузимању дела имовине и дела обавеза Нове Агробанке а.д. Београд (у даљем тексту: Анекс 1 Уговора о преузимању) и Анекса 4 Уговора о давању бесповратне финансијске подршке (у даљем тексту: Анекс 4 Уговора о подршци) између Банке и Агенције. Наведени анекси уговора закључени су 28.12.2012. године;
4. За разлику између средстава исплаћених од стране Агенције за осигурање депозита, након потписивања Уговора о преузимању и Уговора о подршци и укупног износа преузете имовине и обавеза у износу од 54.225.243,14 евра, Банка је формирала потраживање од Агенције. Сагласно Анексу 4 Уговора о подршци ова средства биће исплаћивана Банци сукцесивно према динамици прилива у Фонд осигурања депозита, а најкасније до 31.12.2014. године.

Чланом 15. став 2. Закона предвиђено је да након закључења уговора о преузимању, Агенција поднесе захтев Народној банци Србије за одузимање дозволе за рад банци за посебне намене. Агенција је поднела Народној банци Србије захтев за одузимање дозволе за рад банци за посебне намене, а Народна банка је дана 27.10.2012. године донела решење којим се одузима



дозвола за рад Новој Агробанци а.д. Београд и именује Агенција за администратора. Агенција је у својству администратора дана 29.10.2012. године поднела предлог Привредном суду у Београду за покретање поступка стечаја над Новом Агробанком а.д. Београд под административним управљањем, а суд је истог дана донео решење о покретању тог поступка.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА У КОЈИМА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ИМА ВЛАСНИШТВО НАД АКЦИЈАМА

Назив банке	Тржишно учешће		Показатељ адекватности капитала		ROA		ROE	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Банка Поштанска штедионица а.д. Београд	1,42%	2,62%	37,09%	23,02%	3,07%	1,20%	10,33%	7,36%
Српска банка а.д. Београд	0,68%	0,72%	26,47%	15,12%	1,29%	0,04%	5,01%	0,20%
Привредна банка Београд а.д. Београд	0,95%	1,18%	4,20%	6,48%	-3,15%	-0,51%	-52,02%	-5,11%
Комерцијална банка а.д. Београд	10,40%	11,26%	17,25%	21,88%	1,43%	1,27%	8,93%	6,89%
Чачанска банка а.д. Чачак	1,15%	1,14%	21,05%	17,25%	0,43%	0,15%	2,59%	0,98%
ЈУБМЕС банка а.д. Београд	0,36%	0,35%	45,22%	44,69%	2,63%	1,57%	4,75%	2,98%
Развојна банка Војводине		0,90%		0,00%		-55,74%		-328,11%
Стеду банка а.д. Крагујевац	0,50%	0,55%	34,23%	25,00%	0,21%	0,07%	1,07%	0,42%
Укупно банке са државним капиталом	15,46%	18,73%			0,19%	-0,33%	6,65%	-9,61%
Укупно банкарски систем			19,11%	19,90%	0,05%	1,00% *	0,24%	4,70% *

* показатељи профитабилности за сектор у 2012. години преузети су од НБС и не укључују ПБ Агробанку, Нову Агробанку и Развојну банку Војводине.